

**Sprawozdanie z realizacji
Miejskiego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Integracji Społecznej
Osób Uzależnionych i Ich Bliskich
na 2019 rok**

Spis treści

I. Wstęp	7
II. Informacja o lokalnej dostępności alkoholu na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego	8
III. Działalność podmiotów w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych	11
IV. Realizacja zadań miejskiego programu	17
Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych	17
1.1. Finansowanie specjalistów z zakresu terapii oraz rehabilitacji dla osób uzależnionych	17
1.2. Wpieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich w zakresie rozwiązywania problemów Alkoholowych	18
1.3. Prowadzenie całodobowego dyżuru w zakresie pomocy terapeutyczno-psychologicznej.....	18
1.4. Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich bliskich	19
1.5. Organizacja grup wsparcia – terapii grupowych dla młodzieży oraz osób dorosłych.....	19
1.6. Wsparcie działań dla osób uzależnionych i ich bliskich w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej w ramach Klubu Integracji Społecznej	21
Zadanie 2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie uzależnieniom w szczególności dzieci i młodzieży oraz zwiększenie integracji społecznej osób uzależnionych i ich bliskich	22
2.1. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych i ich bliskich	22
2.2. Działania na rzecz rozwoju wolontariatu jako jednej z form profilaktyki uzależnień	23
2.3. Współpraca ze środowiskami kościelnymi, wyznaniowymi w różnych aspektach problematyki alkoholowej i przemocy w rodzinie	24
2.4. Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki zdrowia	24
2.5. Współorganizacja akcji profilaktycznych, trzeźwościowych m.in. Tomaszowskie Forum Trzeźwości, sierpień miesiącem trzeźwości.....	25
2.6. Organizacja lokalnych imprez (m.in. koncert, konkursy, festyny, Dzień Dziecka itp.) dla ogółu dzieci i młodzieży promujące zdrowy styl życia wolnego od uzależnień, a także podstawowe zasady bezpieczeństwa.....	26
2.7. Przeprowadzenie edukacji i działań z zakresu bezpieczeństwa publicznego.....	27
2.8. Współorganizacja pikniku organizacji pozarządowych „Lokalni Niebanalni”	27
2.9. Prowadzenie lokalnych i ogólnopolskich kampanii profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie tematyki dotyczącej problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy oraz promocji zdrowego stylu życia	28

2.10. Superwizja grupowa dla nauczycieli, pedagogów i wychowawców jako skuteczna metoda profilaktyki uzależnień	29
2.11. Działania edukacyjne dla rodziców w celu rozwijania umiejętności wychowawczych	29
2.12. Organizacja różnych form zajęć sportowych jako forma zdrowego stylu życia skierowanych do mieszkańców, a w szczególności do dzieci i młodzieży.....	30
2.13. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej lub specjalistycznej.....	30
2.14. Prowadzenie cyklicznych zajęć edukacyjnych dla młodzieży o tematyce FAS (Płodowy Zespół Alkoholowy) i FASD (Poalkoholowe Spektrum Zaburzeń Rozwojowych).....	31
2.15. Organizacja zajęć wychowawczych o wartościach patriotycznych dla dzieci i młodzieży jako element profilaktyki uzależnień	32
2.16. Organizacja wypoczynku w okresie ferii zimowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego	32
2.17. Organizacja wypoczynku w okresie wakacji z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego	34
2.18. Program metodyczny pracy wychowawczej z młodzieżą z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego	35
2.19. Realizacja projektów profilaktycznych dla młodzieży, w tym również wspieranie akcji organizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych	36
2.20. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uzależnień – uczestnictwo w zajęciach kulturalnych i rekreacyjnych i innych.....	36
2.21. Organizacja sportowych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z elementami profilaktyki uzależnień	37
2.22. Finansowanie programów edukacyjnych skierowanych do rodziców i dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, a także dla nauczycieli.....	38
2.23. Organizacja i finansowanie spektakli teatralnych z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży	40
2.24. Organizowanie i finansowanie szkoleń, konferencji dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli, grup zawodowych oraz specjalistów zajmujących się problemem uzależnień	41
2.25. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych (m.in. ulotek, broszur, plakatów oraz gadżetów) z profilaktycznymi treściami edukacyjnymi, dotyczącymi problematyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i bezpieczeństwa.....	42
2.26. Prenumerata i zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji na temat problematyki uzależnień	42

2.27. Działania informacyjne w zakresie problematyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy poprzez rozpowszechnianie informacji o miejscach pomocy i ich ofertach (druk biuletynu, plakaty, ulotki, prowadzenie interaktywnego systemu informacji i inne).....	42
2.28. Działania związane z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców.....	43
2.29. Realizacja projektów aktywizujących mieszkańców z terenu rewitalizacji miasta Tomaszowa Mazowieckiego ujętych w Programie rewitalizacji dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2016-2020.....	43
2.30. Finansowanie programów rekomendowanych skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli.....	43
2.31. Przeprowadzenie analizy, badania i diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych.....	44
2.32. Montaż urządzeń zabawowych i rekreacyjnych na terenie zdegradowanym przy granicy obszaru rewitalizowanego	44
2.33. Prowadzenie ogrzewalni dla bezdomnych osób uzależnionych	44
Zadanie 3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.....	45
3.1. Świadczenie usług polegających na przeprowadzeniu badania i sporządzeniu wspólnej opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	45
3.2. Prowadzenie punktu pomocy i poradnictwa psychologicznego dla osób uzależnionych od hazardu	45
3.3. Działanie systemu wsparcia dla rodziców dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS).....	46
3.4. Wsparcie miejskiego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez przeprowadzenie szkoleń, konferencji, opracowanie i wydanie publikacji, ulotek	47
3.5. Profilaktyka i działania ograniczające zachowania ryzykowne skierowane do dzieci i młodzieży.....	48
3.6. Prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej	48
3.7. Finansowanie zatrudnienia specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym oraz osobom doświadczającym przemocy oraz ich bliskim	48
3.8. Prowadzenie działań związanych z pracą socjalną oraz pomocą psychologiczną i prawną na rzecz rodzin i osób zagrożonych alkoholizmem przemocą fizyczną i psychiczną i innymi patologiami społecznymi	48
Zadanie 4. Podejmowanie działań zapobiegających naruszenia prawa na rynku napojów Alkoholowych.....	49
4.1. Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.....	49

4.2. Kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych49

4.3. Podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach49

Zadanie 5. Wydatki związane z realizacją zadań przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....50

5.1. Współpraca przy tworzeniu projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich.....50

5.2. Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy, związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.....50

5.3. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.....51

5.4. Przeprowadzenie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy i ich bliskich.....51

5.5. Współdziałanie z organami samorządu i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie.....52

5.6. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego poprzedzających wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.....52

5.7. Dokonywanie oględzin punktów sprzedaży alkoholu celem wydania opinii poprzedzających wydanie decyzji o wydaniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.....52

5.8. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.....53

5.9. Wszczywanie procedury „Niebieskiej Karty”53

5.10. Udział w pracach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupach roboczych powołanych zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.....53

5.11. Wydatki związane z siedzibą i wynagrodzeniem członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	53
Załącznik Nr 1	54
Załącznik Nr 2	56

I. WSTĘP

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich na 2019 rok, zwany dalej Miejskim Programem, został przyjęty *Uchwałą Nr IV/39/2019 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 17 stycznia 2019 roku w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich na 2019 rok.*

Miejski Program został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Określone w programie zadania związane były między innymi z prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej

i edukacyjnej, integracją społeczną osób uzależnionych, dostępnością terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych, pomoc rodzinom z problemem alkoholowym oraz podejmowaniem działań zapobiegających naruszeniom prawa na rynku napojów alkoholowych.

Adresatami programu byli w szczególności:

- ❖ dzieci i młodzież;
- ❖ rodzice i opiekunowie;
- ❖ nauczyciele i wychowawcy;
- ❖ dorośli mieszkańcy miasta;
- ❖ osoby i rodziny zagrożone uzależnieniem od alkoholu;
- ❖ osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny;
- ❖ podmioty działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Za koordynowanie realizacji Miejskiego Programu odpowiadał Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta. W realizację programu zaangażowane były także podmioty działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- ❖ Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki;
- ❖ Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- ❖ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
- ❖ Komenda Powiatowa Policji;
- ❖ Straż Miejska;

- ❖ Poradnia Leczenia Uzależnień przy Tomaszowskim Centrum Zdrowia Sp. z o.o.;
- ❖ Placówki oświatowe z terenu miasta;
- ❖ Organizacje pozarządowe.

Miejski Program finansowany był ze środków uzyskanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, dochody te w 2019 roku wyniosły **1.447.140,64** zł. Na realizację zadań ujętych w Miejskim Programie w 2019 r. wydatkowano kwotę **1.495.834,60** zł (Dział 851, rozdział 85154).

Na podstawie złożonych oświadczeń przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych wartość sprzedaży alkoholu w 2019 r. wyniosła **68.236.081,14** zł. (tabela nr 1).

Tabela nr 1. Wartość (w zł) sprzedaży napojów alkoholowych na podstawie składanych oświadczeń przez przedsiębiorców za 2019 r.

1) Poza miejscem sprzedaży				2) W miejscu sprzedaży				
Według zawartości alkoholu				Według zawartości alkoholu				
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow.18%	4. Razem	5. do 4,5% (oraz piwa)	6. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	7. pow.18%	8. razem	9. Ogółem (suma kolumn 4+8)
25.406.530,08	6.457.924,78	33.404.530,66	65.268.985,52	1.750.360,93	167.778,36	1.048.956,33	2.967.095,62	68.236.081,14

Źródło: Dane zebrane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

II. INFORMACJA O LOKALNEJ DOSTĘPNOŚCI ALKOHOŁU NA TERENIE MIASTA TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO

W dniu 9 marca 2018r. weszła w życie ustawa nowelizująca ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która nałożyła na rady gmin obowiązek uchwalenia uchwał dotyczących maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, jak i do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Rada Miasta podjęła uchwały, zgodnie z obowiązującym prawem:

- Uchwała Nr LXVII/598/2018 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

- Uchwała Nr LXVII/599/2018 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Tabela nr 2 . Maksymalna liczb zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych uchwalonych przez Radę Miejską w Tomaszowie Mazowieckim z podziałem na spożycie poza miejscem i w miejscu sprzedaży w 2018.

1) Poza miejscem sprzedaży				2) W miejscu sprzedaży				
Według zawartości alkoholu				Według zawartości alkoholu				
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow.18%	4. razem	5. do 4,5% (oraz piwa)	6. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	7. pow.18%	8. razem	9. Ogółem (suma kolumn 4+8)
135	124	135	394	55	35	35	125	519

Źródło: Dane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Na dzień 31.12.2019 roku na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego funkcjonowały ważne zezwolenia w liczbie **478**, w tym:

- ❖ **390** zezwoleń przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy),
- ❖ **88** zezwoleń przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

Tabela nr 3. Liczba obowiązujących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na dzień 31 grudnia 2019 r.

3) Poza miejscem sprzedaży				4) W miejscu sprzedaży				
Według zawartości alkoholu				Według zawartości alkoholu				
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow.18%	4. razem	5. do 4,5% (oraz piwa)	6. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	7. pow.18%	8. razem	9. Ogółem (suma kolumn 4+8)
134	122	134	390	40	24	24	88	478

Źródło: Dane zebrane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

W 2019 roku wydano **83** zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i **27** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

Ponadto w 2019 roku wydano **3** zezwolenia jednorazowe.

Tabela nr 4. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2019r.

1) Poza miejscem sprzedaży				2) W miejscu sprzedaży				
Według zawartości alkoholu				Według zawartości alkoholu				
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow.18%	4. razem	5. do 4,5% (oraz piwa)	6. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	7. pow.18%	8. razem	9. Ogółem (suma kolumn 4+8)
28	27	28	83	8	8	8	24	107

Źródło: Dane zebrane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Tabela nr 5. Liczba wygaśniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2019r.

Przyczyna	Liczba decyzji
1. Likwidacja punktu sprzedaży	65
2. Upiływ terminu ważności	0
3. Zmiana rodzaju działalności punktu sprzedaży	0
4. Zmiana składu osobowego wspólników spółki cywilnej	0
5. Niezłożenie oświadczenia, którym mowa w art. 11 ¹ ust. 4, lub niedokonanie opłaty w wysokości określonej w art. 11 ¹ ust. 2 i 5 w terminach, o których mowa w art. 11 ¹ ust.7	0
Ogółem	65

Źródło: Dane zebrane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

W 2019 roku wydano ogółem **65** decyzji o wygaśnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 12 pkt 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi), w tym **43** decyzje dotyczyły likwidacji sklepów natomiast **22** lokali gastronomicznych. Zamknęło się ogółem **26** punktów sprzedaży napojów alkoholowych z podziałem na: **16** sklepów, **10** lokali gastronomicznych.

III. DZIAŁALNOŚĆ PODMIOTÓW W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIAPROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tomaszowie Mazowieckim(MKRPA) działała w oparciu o art. 4¹ ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 1818, poz. 2277) oraz realizowała zadania wynikające z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich na 2019 rok oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2021.

W okresie sprawozdawczym Komisja działała w **15 osobowym składzie**, z podziałem na zespoły tematyczne:

- zespół ds. orzekania i motywowania;
- zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- zespół profilaktyczny;

Realizując zadania **Zespół ds. Orzekania i Motywowania w 2019 r.** rozpatrywał wnioski o podjęcie czynności zobowiązujących do leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu. Wpłynęło **135 wniosków** – w tym **118** dotyczyło mężczyzn, zaś **17** dotyczyło kobiet.

Liczba skierowanych wniosków przez poszczególne instytucje i osoby:

- Komenda Powiatowa Policji - 8
- Prokuratura Rejonowa - 7
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - 10
- Kuratorzy sądowi - 2
- Członkowie rodzin - 93
- Domy Pomocy Społecznej - 10
- Sąd Rejonowy - 1
- Pracownik Socjalny (Dom Dziecka) - 4

Z poprzedniego 2018 roku zostało 61 spraw niezakończonych. Razem w okresie sprawozdawczym do rozpatrzenia i załatwienia zespół miał **177** spraw.

Zespół ds. Orzekania i Motywowania działając w ramach Komisji odbył **96** posiedzeń. Przeprowadzono z osobami nadużywającymi alkoholu i ich bliskimi **784** rozmowy.

W wyniku przeprowadzonych rozmów motywujących, w oparciu o pozyskane informacje i opinie biegłych podjęto decyzję o:

1) Zakończeniu 95 spraw z powodu:

- 49 - skierowano do sądu wnioski o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
- 6 - w opinii biegłych nie stwierdzono uzależnienia,
- 31 - wobec odbycia leczenia, utrzymywania abstynencji,
- 1 - wobec zgonu uczestnika,
- 4 - aktualnie w sądzie było postępowanie o leczenie odwykowe,
- 1 - zmiana adresu zamieszkania,
- 1 - wyjazd za granicę,
- 2 - ze względu na stan zdrowia,

2) Skierowaniu do biegłych sądowych 72 spraw.

Członkowie Zespołu ds. Orzekania i Motywowania podczas odbywanych rozmów z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin zwracali uwagę na problem występowania przemocy w rodzinie oraz udzielano informacji nt. możliwości uzyskania pomocy psychologicznej i prawnej. Ponadto członkowie MKRPA uczestniczyli w **153** posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Oprócz osób zapraszanych na rozmowy motywujące do podjęcia leczenia przychodziły także osoby nie mające postępowania w komisji, ale poszukujące informacji dotyczących problemu alkoholowego, dotyczącego ich samych lub członków ich rodzin. Informowano, radzono, przekazywano ulotki zawierające dane instytucji świadczące pomoc, pomagano w sformułowaniu wniosku o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

Dane dotyczące pracy Zespołu ds. orzekania i motywowania przedstawia poniższa tabela

Tabela nr 6. Dane dotyczące pracy Zespołu ds. orzekania i motywowania:

Wyszczególnienie	2019 r.
liczba spraw rozpatrywanych przez MKRPA wobec osób z problemem alkoholowym	177
liczba zarejestrowanych wniosków o podjęcie czynności zobowiązujących do leczenia odwykowego wobec osób uzależnionych od alkoholu	135
liczba spotkań z osobami z problemem alkoholowym i członkami ich rodzin, na których przeprowadzono rozmowy motywujące z osobami z problemem alkoholowym i członkami ich rodzin	784
liczba wniosków do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	49
liczba skierowań do biegłych sądowych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	72
liczba posiedzeń Zespołu ds. orzekania i motywowania	96
liczba założonych Niebieskich Kart	0
Uczestnictwo w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	153

Źródło: Dane zebrane z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych

Zespół ten pracował w składzie czteroosobowym, przeprowadzał kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych i przeprowadzał szkolenia personelu punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Ogółem wykonano:

- **89** kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w tym:
 - **70** sklepów

- 19 lokali gastronomicznych, hurtowni

- 25 pomiarów i oględzin odległości usytuowania nowych punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych
- przeprowadzono 115 szkoleń osób zatrudnionych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych
- przygotowano do zaopiniowania 111 postanowień dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych
- odbyło się 64 posiedzeń Zespołu.

Zespół Profilaktyczny Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

pracował w czteroosobowym składzie i podejmował działania w następujących obszarach:

1. informacyjnym (opracowanie, przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych; przygotowanie, ogłoszenie i rozstrzygnięcie konkursu na LOGO MKRPA; plakaty informacyjne)
2. edukacyjnym (udział w konferencjach, szkoleniach i spotkaniach informacyjnych; współdziałanie w zakresie przeciwdziałania ryzykownym zachowaniom ze strony dzieci i młodzieży na poziomie profilaktyki szkolnej)
3. profilaktycznym (udział w imprezach i wydarzeniach lokalnych, kampanie informacyjno-promocyjne i współpraca z mediami, spotkania konsultacyjne).

Realizacja powyższych działań przebiegała w ścisłej współpracy z Wydziałem Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego oraz z instytucjami wspierającymi działania profilaktyczne z terenu miasta (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Straż Miejska, Powiatowa Komenda Policji, Domy Pomocy Społecznej), placówki oświatowe, a także organizacje pozarządowe.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim w okresie sprawozdawczym w 2019 roku udzielił wsparcia 210 osobom dotkniętym problemem uzależnienia od alkoholu w tym 162 mężczyznom i 48 kobietom. Liczba środowisk, którym udzielono wsparcia z podziałem na osoby samotne, rodziny z dziećmi:

- osoby samotne – 160,
- rodziny bez dzieci - 1 rodzina dwuosobowa,

- rodziny z dziećmi – **49** w tym **73** dzieci.

Udzielono wsparcia finansowego w następującej postaci:

- ❖ zasiłek stały dla 96 osób na kwotę 573.192,19zł;
- ❖ zasiłek okresowy dla 140 osób na kwotę 392.479,73zł;
- ❖ zasiłek celowy zwrot kosztów leczenia dla 19 osób na kwotę 3.200,00 zł;
- ❖ zasiłek celowy na żywność 28 osób na kwotę 3.771,00 zł;
- ❖ zasiłek celowy na opał 54 osoby na kwotę 11.340,00 zł;
- ❖ zasiłek celowy na realizację recept – przelew na apteki 24 osoby na kwotę 4.542,27 zł;
- ❖ zasiłek celowy na wyrobienie zdjęć do dowodu osobistego 1 osoba w kwocie 20 zł;
- ❖ zasiłek celowy na zakup okularów 1 osoba na kwotę w wysokości 226 zł;
- ❖ zasiłek celowy specjalny na opał 1 osoba w wysokości 150 zł;
- ❖ potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych – 13 osób;
- ❖ usługi opiekuńcze – 2 osoby;
- ❖ odzież z instytucji charytatywnych – 15 osób;
- ❖ odzież z MOPS (Kurtki) – 1 osoba;
- ❖ środki czystości z magazynu MOPS – 11 osób;
- ❖ asystent rodziny – 17 rodzin (31 dzieci);
- ❖ mieszkanie chronione – 1 rodzina;
- ❖ kolonie letnie dla 9-ga dzieci (opłacone przez Kuratorium Oświaty w Piotrkowie Tryb.);
- ❖ zasiłek celowy na zakup artykułów żywnościowych (Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023” 70 osób na kwotę 33.760,00 zł;
- ❖ gorący posiłek w punkcie wydawania posiłków – 73 osoby;
- ❖ pomocy żywnościowej w formie rzeczowej z organizacji pozarządowej (Arka Nadziei) – 3 osoby;
- ❖ opłacenie obiadów w szkole dla 54 dzieci z 23 rodzin.

Kwoty udzielonej pomocy:

- zasiłki stałe – **585.527,27** zł;

- zasiłki celowe – **23.538,78** zł;

- zasiłki okresowe – **398.100,53** zł;

- zasiłki celowe na zakup artykułów żywnościowych w ramach rządowego programu Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023 – **35.960,00 zł**.

Łączna kwota udzielonej pomocy finansowej wynosiła **1.043.126,58 złotych**.

Pracownicy socjalni MOPS w ramach pracy socjalnej prowadzili następujące działania dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin:

- ❖ stały kontakt z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- ❖ współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień ul. Graniczna;
- ❖ w ramach pracy socjalnej członków rodzin motywowano do złożenia wniosku na leczenie odwykowe do MKRPA,
- ❖ aktywizowanie osób współuzależnionych do udziału w grupach wsparcia w klubach i stowarzyszeniach abstynenckich, parafiach;
- ❖ współpraca z Ogrzewalnią i Schroniskiem dla osób bezdomnych przy ul. Luboszewskiej 71 dotycząca osób bezdomnych z problemem alkoholowym;
- ❖ ustalenie miejsc na oddziałach szpitalnych;
- ❖ wnioski do sądu o wgląd w sytuację dziecka w rodzinie z problemem alkoholowym;
- ❖ zabezpieczenie dziecka w środowisku zastępczym;
- ❖ współpraca z kuratorami, pedagogami i Policją – dzielnicowym.

Straż Miejska

W 2019 roku Straż Miejska przeprowadziła **151** interwencji związanych z dowozem osób nietrzeźwych do miejsca zamieszkania lub do ogrzewalni przy ul. Luboszewskiej 71. Ponadto przekazano Policji **2** osoby nieletnie po spożyciu alkoholu.

Komenda Powiatowa Policji

W 2019 roku Komenda Powiatowa Policji odnotowała **433** wykroczenia naruszające ład i porządek publiczny dokonane przez osoby będące pod wpływem alkoholu. **469** osób osadzono w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych będących pod wpływem alkoholu. Zatrzymano **39** osób nieletnich (w tym **27** chłopców i **12** dziewczynek) będących pod wpływem alkoholu, a następnie przekazanych pod opiekę rodziców. Odnotowano **29** osób (rodziców) **11** mężczyzn i **18** kobiet opiekających się dziećmi będących pod wpływem alkoholu. Zlokalizowano **24** miejsc nielegalnej sprzedaży alkoholu. Popętniono **248** wykroczeń drogowych spowodowanych przez osoby będące pod wpływem alkoholu.

Tomaszowskie Centrum Zdrowiu Sp. z o.o.

W 2019 roku liczba osób uzależnionych od alkoholu, które skorzystały z leczenia w oddziale psychiatrycznym z podziałem na płeć wynosi **276** mężczyzn oraz **50** kobiet. **14** osób przyjęto na oddział psychiatryczny z powodu zatrucia etanolem. Wysokość kosztów poniesionych przez oddział psychiatryczny na leczenie osób uzależnionych od alkoholu wynosił **330.974,17** zł (wartość osobodni wg. NFZ pacjentów leczonych z w/w powodu).

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim

Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Tomaszowie Mazowieckim w 2019 roku umorzył **5** postępowań o zastosowanie leczenia odwykowego z powodu uzależnienia od alkoholu. W **108** sprawach orzeczono o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w sprawach o zastosowanie leczenia odwykowego, w tym w stosunku do **11** kobiet i **97** mężczyzn. W 2019 roku skierowano do Sądu **117** wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, w tym w stosunku do **18** kobiet i **99** mężczyzn.

IV. REALIZACJA ZADAŃ MIEJSKIEGO PROGRAMU

Zadanie 1: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

DZIAŁANIA:

1.1. Finansowanie specjalistów z zakresu terapii oraz rehabilitacji dla osób uzależnionych.

- 1) W Stowarzyszeniu Abstynenckim Azyl prowadzone były zajęcia ze specjalistami terapii uzależnień, którzy prowadzili spotkania:
 - indywidualne z których korzystały osoby mające pierwszy kontakt z psychologiem, pragnące rozpocząć pracę nad sobą, osoby które nie mogły uczestniczyć w terapii grupowej i osoby skierowane przez kuratora i pracownika socjalnego;
 - grupy terapeutycznej osób uzależnionych dla osób z problemami alkoholowymi. Podczas terapii osoby uczyły się wyjść z nałogu, utrzymać abstynencję, jak walczyć z nawrotem i jak nabrać wiary w siebie;

- grupy terapeutycznej dla współuzależnionych prowadzona dla członków najbliższej rodziny osoby uzależnionej. Celem było uświadomienie i ukazanie istoty współuzależnienia oraz zmotywowanie do zmiany w funkcjonowaniu w rodzinie i społeczeństwie.
 - spotkania indywidualne dla osób z problemem hazardu i ich najbliżsi.
- 2) Podpisano umowę z psychologiem na przeprowadzenie terapii grupowej dla nieograniczonej liczby osób uzależnionych i współuzależnionych. Terapia prowadzona była podczas dyżurów w każdą środę miesiąca w godzinach od 15.00 do 18.00 w siedzibie Poradni Leczenia Uzależnień przy ul. Granicznej 63 w okresie 02.01.2019 r. – 30.09.2019 r. Z terapii skorzystało **70** osób uzależnionych i **35** osób współuzależnionych. Tematy zajęć:
- Rozpoznawanie i radzenie sobie z głodem alkoholowym;
 - Wpływ alkoholu na życie rodzinne i zawodowe;
 - Nałogowe regulowanie uczuć;
 - Uzależnienie a życie społeczne. Konsekwencje.

Wskaźnik: liczba programów 5

1.2. Wpieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

W ramach otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym Prezydent Miasta udzielił dotacje w łącznej wysokości **819.738,90 złotych** (wykaz udzielonych dotacji w załączniku Nr 1).

Wskaźnik: kwota środków finansowych 819.738,90 zł

1.3. Prowadzenie całodobowego dyżuru w zakresie pomocy terapeutyczno-psychologicznej.

W Abstynenckim Stowarzyszeniu Klubu Wzajemnej Pomocy ALA został uruchomiony telefon zaufania w ramach „Pomarańczowej Linii”. Pomarańczowa linia to forma kontaktu rodziców dzieci pijących z terapeutą osobiście lub telefonicznie. Celem było przekazywanie niezbędnej wiedzy na temat uzależnień oraz pomoc radzenia sobie z tym problemem.

Zrealizowano 27 rozmów indywidualnych z rodzicami, spotkanie w szkole z 35 rodzicami oraz przeprowadzono 30 rozmów telefonicznych.

Wskaźnik: liczba osób objętych pomocą 92.

1.4. Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich bliskich.

- 1) W ramach udzielonej dotacji w Stowarzyszeniu Abstynenckim AZYL działał punkt konsultacyjno-informacyjny od poniedziałku do niedzieli. Punkt służył udzielaniu informacji i poradnictwa dotyczącego możliwości podjęcia leczenia odwykowego i działań prowadzących do trzeźwości osób zarówno uzależnionych jak i zaniepokojonych nadmiernym spożywaniem alkoholu swoim bądź kogoś ze swojego otoczenia. W punkcie udzielano **46** informacji telefonicznych oraz przyjęto **25** osób.
- 2) Dotację na prowadzenie punktu konsultacyjnego otrzymało również Stowarzyszenie Klubu Wzajemnej Pomocy „Ala”. Punkt czynny był cztery dni w tygodniu po 2 godziny. Z pomocy punktu konsultacyjnego skorzystało **76** osób w tym **22** osoby uzależnione i **38** osób współuzależnionych, **16** osobom udzielono informacji telefonicznie. Punkt konsultacyjny stanowił niejednokrotnie pierwszy kontakt dla uzależnionego lub dla osoby współuzależnionej. Jego zadaniem było udzielenie niezbędnych informacji o uzależnieniu, a celem nadrzędnym zmotywowanie do podjęcia leczenia oraz nakłonienie do szukania pomocy w sytuacji przemocy domowej.

Wskaźnik: liczba osób korzystających z porad 147

liczba punktów konsultacyjnych 2

1.5. Organizacja grup wsparcia – terapii grupowych dla młodzieży oraz osób dorosłych.

- 1) W Abstynenckim Stowarzyszeniu Klubu Wzajemnej Pomocy ALA prowadzone były:
 - maratony dla osób uzależnionych. Maratony te były formą pomocy, polegającą na spotkaniach ze specjalistą, który pomagał dostrzec kłopoty życiowe, zdobyć wiedzę na temat uzależnienia oraz sposobów radzenia sobie z zaistniałą sytuacją życiową. Praca w trakcie maratonów pomagała budować motywację do zachowania abstynencji w oparciu o świadomość strat spowodowanych w ich życiu przez alkohol oraz nabywać umiejętności kształtowania pozytywnego obrazu własnej osoby

tj. poczucia własnej wartości. W 4 maratonach dla osób uzależnionych udział wzięło **30** osób.

- maratony dla osób współuzależnionych pozwalające wesprzeć rodziny uzależnionych w rozumieniu choroby, znalezieniu sposobów na lepsze radzenie sobie w życiu, pomimo tak trudnego doświadczenia, jakim jest życie z osobą uzależnioną oraz nauki konstruktywnego radzenia sobie z uczuciami. W 3 maratonach dla osób współuzależnionych udział wzięło **17** osób.
- spotkania grupowe osób uzależnionych od hazardu polegały na wymianie doświadczeń z innymi hazardzistami mającymi długą abstynencję od gier, dotyczyły wychodzenia z uzależnienia a także pomoc psychologa w zaakceptowaniu tożsamości hazardzisty. Podczas rozmów z hazardzistami uczestniczyła jako wolontariusz psycholog, która poprzez rozmowy pomogła w zaakceptowaniu przez uczestnika bycie hazardzistą, co pozwoliło im podjąć decyzję o leczeniu. Punkt miał na celu przekazanie wiedzy na temat tego czym jest hazard, udzielenia wsparcia uzależnieniom oraz udzielenia informacji na temat sposobów leczenia uzależnienia od hazardu. W ramach punktu pomocy i poradnictwa psychologicznego przeprowadzono **2** spotkania, w których uczestniczyło po **6** osób.

2) Stowarzyszenie Abstynenckie „Azyl” prowadziło:

- grupę AL-Anon dla kobiet żyjących na co dzień z osobą uzależnioną. Spotkania odbywały się w każdy wtorek po półtorej godziny (łącznie **48** mityngów). Spotkania prowadzone były przez koordynatora wytypowanego przez grupę. W mityngach grupy Al -Anon uczestniczyło od 3 do 8 osób współuzależnionych raz w tygodniu.
- grupę AA dla osób uzależnionych. Odbyło się **50** mityngów, w których uczestniczyło od **20** do **35** osób uzależnionych raz w tygodniu. Spotkania grupy prowadził koordynator wyłoniony spośród członków grupy. Grupa podczas spotkań analizowała procesy nawrotów picia, czynników zakłócających proces trzeźwienia oraz wspierała osoby rozpoczynające swoją drogę w trzeźwości.
- zajęcia skierowane do dzieci i młodzieży ze środowisk patologicznych oraz zagrożonych chorobą alkoholową i patologiami społecznymi. Pedagog ukazywał dzieciom zagrożenia środowiska domowego i młodzieżowego wskazując jednocześnie konkretne modele zapobiegania tym zjawiskom, radzenia sobie z nimi. Na zajęciach wprowadzone były elementy terapii zajęciowej obejmujące zajęcia ruchowe,

manualne, plastyczne, muzyczne. Grupa spotykała się raz w tygodniu, średnio uczestniczyło 10-12 dzieci i młodzieży.

- 3) Prowadzona była terapia grupowa wsparcia kobiet pn. „Specyfika uzależnienia kobiet” przez certyfikowaną terapeutkę uzależnień. Dyżury pełnione były w każdy poniedziałek miesiąca w godzinach 16.00-18.00 w siedzibie MKRPA. W okresie od 10.06.2019r. do 31.08.2019r. odbyły się 33 godziny spotkań, w których łącznie udział wzięły 73 kobiety. Uczestniczki pracowały nad zapoznaniem się ze specyfiką uzależnienia kobiet, trzeźwieniem w różnych obszarach i fazach nałogu, motywacją do trzeźwienia, głodem alkoholowym a biologią kobiet, poczuciem własnej wartości. W okresie od 02.09.2019r. do 09.12.2019r. odbyło się 45 godzin terapii, w których udział wzięło 114 kobiet. Kobiety pracowały nad problemami, z którymi nie mogły sobie poradzić, nad zdrowiem, poczuciem własnej wartości (gdy piły i obecnie), nad poczuciem wstydu, nad przemocą w rodzinie, „picie i trzeźwienie a moja kobiecość”, trudnościami związanymi z leczeniem, zależnością od mężczyzny oraz planowaniem szczęśliwego życia.

Wskaźnik: liczba grup wsparcia 7.

1.6. Wsparcie działań dla osób uzależnionych i ich bliskich w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej w ramach Klubu Integracji Społecznej.

W ramach działania Klubu Integracji Społecznej funkcjonującego w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzone były następujące działania:

- ❖ Dnia 13 czerwca 2019 zorganizowano IX Piknik „Postaw na rodzinę”, w którym udział wzięło 79 rodzin w tym 164 dzieci. W pikniku udział brały również rodziny, w których występuje problem alkoholowy;
- ❖ Piknik poprzedził cykl warsztatów dla 15 rodziców, tematy warsztatów:
 - ✚ „Uwaga trucizna – rodzice i dzieci wobec zagrożeń substancji psychoaktywnych”;
 - ✚ „Internet i inne zagrożenia cyfrowe (tablet, telefon);
 - ✚ „Fast Food – zaburzenia odżywiania i mechanizmy uzależnienia”;
 - ✚ „Jak zapobiegać, sposoby zapobiegania wchodzeniu w uzależnienia”

- ❖ W miesiącu październiku 2019 przeprowadzony został w ramach KIS cykl 4 warsztatów dla 17 osób, w tym również osoby uzależnione i mające problem alkoholowy, tematy warsztatów:

- ✚ „Zasady komunikacji interpersonalnej” – warsztaty prowadzone przez doradcę zawodowego;
- ✚ „Lokalny rynek pracy” – warsztaty prowadzone przez doradcę zawodowego;
- ✚ „Warsztaty profilaktyki pracowniczej – środowisko pracy a alkohol” – warsztaty prowadzone przez wiceprzewodniczącego MKRPA;
- ✚ „Manipulacje w dzisiejszym świecie – jak się przed nimi bronić” – warsztaty prowadzone przez psychologa.

Grupa 17 beneficjentów KIS skorzystała z prac społecznie – użytecznych (podjęły 3 osoby), z porad prawnych (2 osoby), z porad psychologa w MOPS – 4 osoby.

Wskaźnik: liczba osób 17

Zadanie 2: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie uzależnieniom w szczególności dzieci i młodzieży oraz zwiększenie integracji społecznej osób uzależnionych i ich bliskich.

2.1. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych i ich bliskich.

Zostały podpisane umowy z dwoma organizacjami pozarządowymi na realizację zadania publicznego pn. „Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja osób uzależnionych i ich bliskich”. Abstynenckie Stowarzyszenie Klubu Wzajemnej Pomocy ALA otrzymało na realizację zadania **109.000,00zł**. Stowarzyszenie Abstynenckie AZYL otrzymało **140.000,00zł** dotacji.

Wskaźnik: liczba osób objętych profilaktyką - 2219.

2.2. Działania na rzecz rozwoju wolontariatu jako jednej z form profilaktyki uzależnień.

- 1) Od 21 do 31 marca 2019 roku została przeprowadzona akcja pn. „Legalne Wagary”. Organizatorami akcji byli: Prezydent Tomaszowa Mazowieckiego, organizacje pozarządowe oraz placówki oświatowe z terenu miasta i powiatu, a współorganizatorem była Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Akcja „Legalne Wagary” skierowana była do młodzieży ze szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych. Miała na celu promocję idei wolontariatu wśród młodzieży, a w szczególności pomoc społeczną przy pracach porządkowych na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego oraz promowanie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, zdrowego i aktywnego stylu życia. Wolontariat dał możliwość aktywnego i pożytecznego spędzania czasu wolnego podczas wykonywanych prac. W ramach akcji wolontariusze porządkowali tereny Ochotniczej Straży Pożarnej w Białobrzegach, Ośrodka Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych, tereny zielone miasta tj. teren wokół Areny Lodowej „Baśniowa”, tomaszowskie błonia, teren przy cmentarzu przy ulicy Dąbrowskiej, park niebrowski, ulice: Literacką, Dojazd, Orzeszkowej oraz Niebieskie Źródła od strony pętli autobusowej na Utracie. W akcji wzięło udział **183** uczniów ze szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych oraz organizacje pozarządowe tj.: Związek Harcerstwa Polskiego - Hufiec Tomaszów Mazowiecki i Abstynenckie Stowarzyszenie Klubu Wzajemnej Pomocy „ALA”. Podczas akcji „Legalne wagary” była prowadzona zbiórka plastikowych nakrętek na rzecz niepełnosprawnej Julii Plich, w której zbierano łącznie **552 kilogramy**. Za wykonaną pracę wolontariusze otrzymali nagrodę w postaci darmowych voucherów do Kina Helios w Galerii Tomaszów. Za największą ilość zbieranych nakrętek szkoły otrzymały bon upominkowy w wysokości 500,00 złotych na zakup nagrody rzeczowej. Podsumowanie akcji „Legalne wagary” nastąpiło w dniu 12 kwietnia 2019 roku w Galerii Tomaszów.
- 2) 5 grudnia odbyła się gala „Anioły są wśród nas” zorganizowana w Urzędzie Miasta z okazji przypadającego Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, podczas której wyróżniono 83 wolontariuszy. Na uroczystość zostali zaproszeni wolontariusze wytypowani przez organizacje pozarządowe, opiekunowie szkół wolontariatu z tomaszowskich szkół oraz najbardziej aktywni wolontariusze (uczniowie) ze szkół. Podczas uroczystości wiceprezydent Izabela Śliwińska w imieniu prezydenta

Tomaszowa Mazowieckiego, Marcina Witko podziękowała wszystkim wolontariuszom za ich pracę i poświęcenie. Najbardziej aktywnych i zasłużonych wolontariuszy uhonorowano statuetką anioła oraz wręczono podziękowania od Prezydenta Miasta. Wolontariusze oraz zaproszeni goście mieli również okazję wziąć udział w części artystycznej – spektaklu pt. „Bezdrodzy” przygotowanego przez uczniów z klas III, V i VII ze Szkoły Podstawowej nr 7.

Wskaźnik: liczba wolontariuszy 266

2.3. Współpraca ze środowiskami kościelnymi, wyznaniowymi w różnych aspektach problematyki alkoholowej i przemocy w rodzinie.

- 1) W 2019 roku prowadzone były grupy wsparcia dla osób uzależnionych działające przy: Parafii Najświętszego Serca Jezusowego., w Parafii tej nieprzerwanie od lat działa grupa DAR, na którą składa się męska grupa AA oraz żeńska grupa AL-Anon:
W Parafii św. Jadwigi Królowej działała grupa AA zarówno dla mężczyzn jak i dla kobiet. Spotkania odbywały się raz w tygodniu w sobotę;
W Parafii pw. św. Antoniego Padewskiego, św. Stanisława Biskupa i Męczennika oraz Matki Boskiej Różańcowej spotkania takich grup odbywały się raz w tygodniu w piątki.
- 2) W ramach akcji sierpień miesiącem trzeźwości dofinansowano do uczestników 203. Tomaszowskiej Pieszej Pielgrzymki na Jasną Górę promujących abstynencję, organizowaną przez Rzymskokatolicką Parafię Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Tomaszowie Mazowieckim.

Wskaźnik: liczba działań 2

2.4. Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki zdrowia.

W ramach organizacji dla uczniów ze szkół podstawowych w okresie ferii zimowych i wypoczynku letniego organizowane były:

- zajęcia z zakresu profilaktyki zdrowia,
- promowania zdrowego stylu życia,
- zajęcia ruchowe i sportowe,
- prelekcje z wpływu palenia papierosów i picia alkoholu na zdrowie,
- zajęcia z zdrowego odżywiania.

2.5. Współorganizacja akcji profilaktycznych, trzeźwościowych oraz Tomaszowskiego Forum Trzeźwości.

W ramach działania przeprowadzono w dniach 10 – 19 maja 2019 roku odbyła się XXXII edycja **Tomaszowskiego Forum Trzeźwości** pod nazwą „Alkoholizm w szpilkach”. Celem imprezy było zwrócenie uwagi mieszkańcom miasta Tomaszowa Mazowieckiego na problemy związane z uzależnieniami oraz kształtowanie pozytywnych postaw, promowanie trzeźwości oraz zdrowego stylu życia.

W ramach Forum odbyło się wiele działań:

- spektakl profilaktyczny „Pod powierzchnią” w wykonaniu młodzieżowego teatru ds. ciężkich, którego tematem było uzależnienie od narkotyków i dopalaczy. Uczniowie z tomaszowskich szkół, a także dyrekcja i pedagodzy uczestniczyli w debacie na temat uzależnień od alkoholu i narkotyków.
- Szkolenie dla zespołów interdyscyplinarnych pn. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w praktyce – aktualne przepisy, najnowsze orzecznictwo, wytyczne NIK”.
- W siedzibie Abstynenckiego Stowarzyszenia Klubu Wzajemnej Pomocy ALA miały miejsce warsztaty z programu informacyjno-konsultacyjnego „Pomarańczowa Linia” prowadzone przez instruktorkę terapii uzależnień panią Annę Pietrzak. Następnie na spotkanie zaproszono panią Mikę Dunin – autorkę takich książek jak: „Alkoholiczka”, „Miłość i inne deliria”. Podczas spotkania dziennikarka i blogerka opowiadała o swoim uzależnieniu, o chorobie alkoholowej, o tym jak wyjść z nałogu, jak znaleźć swój życiowy cel. Odpowiadała na pytania zgromadzonej publiczności, której frekwencja wynosiła blisko 120 osób.
- W Sali kina „Włókniarz” odbył się koncert Tomasza Stockingera pt. „Melodią wracasz do mnie”.
- Zorganizowano bal abstynencki dla osób zrzeszonych w stowarzyszeniach abstynenckich, ich rodzin i przyjaciół, członków MKRPA, przedstawicieli samorządu.
- XXV Tomaszowski Bieg Trzeźwości na Placu Kościuszki, którego celem była popularyzacja zdrowego trybu życia oraz postaw abstynenckich wobec alkoholu, narkotyków i dopalaczy.

Uczestnicy mieli do pokonania dystans 1500 metrów. W Biegu wzięło udział kilkadziesiąt osób w różnym wieku, a także całe rodziny z dziećmi. Przed Biegiem pani ze szkoły tańca „ZOLA” przeprowadziła rozgrzewkę dla uczestników. Atrakcją imprezy był zorganizowany po raz pierwszy bieg w szpilkach. Panie miały do pokonania dystans 50 metrów. Do udziału zgłosiło się 10 kobiet.

Wskaźnik: przeprowadzono 1 akcje

2.6. Organizacja lokalnych imprez (m.in. koncerty, konkursy, festyny, zawody, Dzień Dziecka itp.) dla ogółu dzieci i młodzieży promujące zdrowy styl życia wolnego od uzależnień, a także podstawowe zasady bezpieczeństwa.

W ramach zadania zorganizowano w dniach 1.06.2020r., 2.06.2020r. imprez, udział w nich wzięło blisko 800 osób.

W ramach organizacji Miejskiego Dnia Dziecka w dniu 1 czerwca w Parku Bulwary wystawiony został spektakl dla dzieci pod nazwą „Zaczarowany las” wykonany przez największy w Polsce objazdowy Teatr Lalek Pinokio. Tego dnia wszystkie dzieci poznały problemy mieszkańców lasu oraz sposób zachowania podczas pobytu w lesie. Ważnym aspektem sztuki było podkreślenie znaczenia ekologii. Wszystko przedstawione było w sposób zrozumiały i przystępny dla widzów. Motto spektaklu brzmiało: „Żyj w zgodzie z przyrodą”. Zapewniono dzieciom szereg animacji i zabaw. Zorganizowano rekreacyjny tor przeszkód i zabawy ruchowe na świeżym. Wśród imprezowych atrakcji nie zabrakło pokazów sprzętów służb mundurowych, występów artystycznych uczestników zajęć Miejskiego Centrum Kultury oraz Powiatowego Centrum Animacji Społecznej.

W ramach festynu rodzinnego 2 czerwca 2019 roku zorganizowano recital w Parku Bulwary w wykonaniu Piotra Goljata. Na finał miała miejsce premiera płyty „Nieobecni”, czyli koncert tomaszowianina Piotra Goljata z zespołem. Był to recital poświęcony pamięci wybitnych, ale zmarłych artystów. Muzycy zaprezentowali utwory: Andrzeja Zauchy, Zbigniewa Wodeckiego, Bogusława Meca, Bułata Okudźawy. Można było usłyszeć autorskie kompozycje Piotra Goljata.

Wskaźnik: liczba imprez2

liczba uczestników blisko 800 osób.

2.7. Przeprowadzenie edukacji i działań z zakresu bezpieczeństwa publicznego.

W ramach działania z zakresu bezpieczeństwa publicznego odbyły się obchody i uroczystości Wojska Polskiego, Straży Miejskiej oraz Straży Pożarnej, organizacji Tomaszowskiego Biegu Trzeźwości na Placu Kościuszki przy każdej takiej uroczystości służby mundurowe organizowały stoisko profilaktyczne, gdzie dzieci miały możliwość poznać pracę i zawód Policjanta i Strażnika, brały udział w konkursach profilaktycznych z zakresu wiedzy o bezpieczeństwie i społeczeństwie, a także otrzymały materiały i broszury, które były propagowane przez MSWiA, KGP czy KWP w Łodzi, dodatkową atrakcją było zapewnienie służbowych psów przewodników, czy koni służbowych.

Wskaźnik: liczba działań – 4, liczba osób 320.

2.8. Współorganizacja pikniku organizacji pozarządowych „Lokalni Niebanalni”.

W dniu 25 sierpnia 2019 roku odbył się już **XII Piknik Organizacji Pozarządowych Lokalni Niebanalni** – impreza promująca ideę wolontariatu i działalność organizacji pozarządowych w tym stowarzyszeń abstynenckich oraz jako oferta spędzenia czasu wolnego. W pikniku wzięło udział około 3000 osób. Tegoroczny Piknik ph. „Rodzinna Europa” rozpoczął się występem Danuty Stankiewicz, a gwiazdą wieczoru był Grzegorz Hyży. W trakcie imprezy, na terenie Tomaszowskich Błoni zaprezentowało się blisko 30 stowarzyszeń, fundacji, podmiotów działalności pożytku publicznego oraz nieformalnych grup inicjatyw lokalnych prowadzących działalność na terenie naszego miasta. Nie zabrakło, popularnego zwłaszcza wśród najmłodszych uczestników, konkursu z nagrodami **ph. „Spacer po Europie”**. Wydano w sumie 600 kart konkursowych. Tradycyjnie nagrody dla uczestników zabawy ufundowały podmioty III sektora biorące udział w pikniku oraz Prezydent Miasta.

Piknikowi towarzyszyły działania około sceniczne:

- stoisko Miejskiego Centrum Kultury,
- Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Bełchatowie,
- Stoisko Powiatowej Komendy Policji w Tomaszowie Mazowieckim,
- stoisko nieformalnego stowarzyszenia „Do ostatniej pszczoły”
- Turniej mini siatkówki,
- wyścigi rowerowe dla dzieci do lat 12,

- stoisko Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Tomaszowie Maz. sp. z o.o.; prezentacja autobusu i usług świadczonych przez firmę,
- otwarta akcja badań mammograficznych dla kobiet w wieku 50-69 lat.

Piknik połączony był z Holi – Świętem Kolorów, gdzie podczas pięciu wyrzutów kolorowych proszków wszyscy chętni mogli się świetnie bawić.

Zostały wręczone podziękowania dla członków rady seniorów I kadencji. Uhonorowano zwycięzcę w konkursie na logo Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Na scenie nastąpiło również wręczenie podziękowań dla członków Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego IV kadencji.

Wskaźnik: liczba osób 3000 osób

2.9. Prowadzenie lokalnych i ogólnopolskich kampanii profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie tematyki dotyczącej problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy oraz promocji zdrowego stylu życia.

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej po raz dziewiąty w ramach ogólnopolskiej kampanii pod hasłem „Postaw na rodzinę” promowanej przez Krakowską Akademię Profilaktyki zorganizował piknik rodzinny. Na piknik, który odbył się 13 czerwca 2019 roku zaproszono 79 rodzin – klientów MOPS w tym 164 dzieci. W maju i czerwcu odbywały się warsztaty dla rodziców, prowadzone przez psychologów zatrudnionych w MOPS. Rodzice, którzy systematycznie uczestniczyli w warsztatach otrzymali dyplomy i upominki dla dzieci. Podczas pikniku dzieci brały udział w konkursach, malowały twarze, korzystały ze zjeżdżalni, basenu z piłeczkami, foto budki rodzinnej, brały udział w zabawach prowadzonych przez animatora. Największym zainteresowaniem cieszyła się wata cukrowa i prażona kukurydza. Wszystkie dzieci zostały obdarowane prezentami. Piknik urozmaiciła wizyta Straży Pożarnej, która zapewniła ochłodę w postaci kurtyny wodnej i występ dzieci z Akademii Tańca Sportowego „Aster”. Nad sprawnym przebiegiem zabaw i konkursów czuwali pracownicy oraz koordynator KISMiejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim. Współorganizatorem pikniku był Urząd Miasta - Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia, który sfinansował piknik.

- akcja pn. „Dzień bez telefonu w tomaszowskich szkołach” w zakresie tematyki dotyczącej uzależnień w szkołach . Celem było uświadomienie młodzieży zagrożeń

związanych z uzależnieniem od telefonu i życiem w wirtualnym świecie. W akcji wzięli udział uczniowie placówek oświatowych podległych miastu (wszystkie szkoły podstawowe).

Wskaźnik: liczba akcji 2

liczba osób - 79 osób w tym 164 dzieci, uczniowie z tomaszowskich szkół

2.10. Superwizja grupowa dla nauczycieli i personelu pracującego w obszarze uzależnień jako skuteczna metoda profilaktyki uzależnień.

Fundacja „Aby nikt nie zginął” otrzymała dotację w wysokości 7.000,00 zł na przeprowadzenie zadania „Superwizja grupowa dla nauczycieli i personelu pracującego w obszarze uzależnień jako skuteczna metoda profilaktyki uzależnień”. W ramach zadania w okresie od **1 lutego do 31 grudnia 2019 roku** odbyło się w ramach superwizji grupowej w konwencji Balinta **5 sesji**, ogółem udział wzięło **13** pojedynczych osób. Uczestnicy prezentowali własne doświadczenie pracy socjalnej, pedagogicznej czy wychowawczej z klientem, bądź podopiecznym. Pozwoliło to lepiej zrozumieć siebie oraz omawianą sytuację udzielania wsparcia i pomocy. Spotkania z psychologiem trwały po 4h.

W ramach superwizji grupowej w formie moderowanych sesji problemowych odbyło się **5 spotkań po 4h**. Grupa liczyła **12** osób. Superwizja adresowana była do pracowników socjalnych i psychologów oraz innych pracowników pomocy społecznej zatrudnionych w MOPS. Uczestnicy dokonywali analizy pra-przyczyn pojawiających się problemów i w oparciu o własną wiedzę fachową oraz doświadczenie wypracowali założenia, które mogłyby zniwelować aktualne problemy napotkane w pracy z klientem.

Wskaźnik: liczba osób 25, liczba godzin zajęć 40.

2.11. Działania edukacyjne dla rodziców w celu rozwijania umiejętności wychowawczych.

Fundacja TOMY otrzymała dotację w wysokości 13.000,00 zł na realizację w okresie od 01.02.2019 r. do 15.12.2019 r. zadania pn. „Działania edukacyjne dla rodziców w celu rozwijania umiejętności wychowawczych”. W ramach zadania udzielono wsparcia 67 osobom dorosłym i 22 dzieciom i młodzieży (w sumie 89 osób) w zakresie rozwiązywania problemów małżeńskich, rozwijania umiejętności wychowawczych oraz pomocy

w budowaniu silnych więzi rodzinnych poprzez indywidualne spotkania ze specjalistami Punktu Poradnictwa Rodzinnego Tomy. W ramach spotkań indywidualnych ze specjalistami zrealizowano 340 godzin. Prowadzone spotkania odbywały się systematycznie w formie konsultacji, bądź terapii, czego efektem była zauważalna poprawa jakości życia u tych osób. W wyniku działań prowadzonych w Punkcie Poradnictwa Domowego Tomy 8 osób skierowano na terapię uzależnień w ośrodkach leczenia, z czego 5 osób po ukończeniu terapii pozostaje pod stałą opieką terapeutów Punktu Poradnictwa.

Wskaźnik: liczba rodziców 67.

2.12. Organizacja różnych form zajęć sportowych jako forma zdrowego stylu życia skierowanych do mieszkańców, a w szczególności do dzieci i młodzieży.

W ramach zawartej umowy na propagowanie biegania jako najprostszej formy ruchu mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego z panią Wandą Panfil odbywają się zajęcia sportowe pn. „Trening razem z Wandą Panfil” dwa razy w tygodniu na terenie obiektów sportowych znajdujących się terenie miasta – na stadionie Lechii Tomaszów Maz., a w okresie zimowym na bieżni w Arenie Lodowej. W zajęciach regularnie bierze udział około 20-30 osób w miesiącu.

Wskaźnik: regularnie w miesiącu 20-30 osób.

2.13. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej lub specjalistycznej.

W 2019 roku udzielono dotacji organizacjom pozarządowym na zadanie związane z prowadzeniem placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej. Działania w placówkach obejmowały m.in.: zajęcia specjalistyczne (socjoterapia, logopedia, terapia pedagogiczna, terapia psychologiczna), zajęcia psychokorekcyjne, zajęcia rekreacyjno-sportowe, zajęcia twórczo-edukacyjne, pomoc w nauce i odrabianiu lekcji, zajęcia tematyczne, zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień, zajęcia wspierające rozwój emocjonalny, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych. Podczas pobytu w świetlicy dzieci miały zapewniony przynajmniej jeden posiłek dostosowany do pory dnia i czasu przebywania dziecka w placówce.

Tabela 4. Podmioty prowadzące placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

lp.	nazwa organizacji	forma placówki	kwota wydatkowana (zł)	liczba osób
1.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	specjalistyczna	73.000,00 zł	45 dzieci w wieku 8-14 lat
2.	Fundacja TOMY	specjalistyczna	43.000,00 zł	30 dzieci w wieku 7-13 lat
3.	Stowarzyszenie Rodzin Dzieci i Osób Niepełnosprawnych	opiekuńcza	33.150,00 zł	30 dzieci w wieku 7-14 lat
4.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka – Hufiec w Tomaszowie Mazowieckim	opiekuńcza	33.150,00	30 dzieci w wieku 10-15 lat
5.		Razem	182.300,00 zł	135

Źródło: Dane zebrane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Wskaźnik: liczba placówek 4, liczba dzieci 135.

2.14. Prowadzenie cyklicznych zajęć edukacyjnych dla młodzieży o tematyce FAS (Płodowy Zespół Alkoholowy) i FASD (Poalkoholowe Spektrum Zaburzeń Rozwojowych).

W ramach umowy na prowadzenie zajęć z młodzieżą ze szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego o tematyce FAS i FASD (Poalkoholowe Spektrum Zaburzeń Rozwojowych) prowadzone były zajęcia w wymiarze 3 godzin dwa razy w miesiącu. W ramach działalności edukacyjnej przeprowadzono szkolenia nt. „Podstawy wiedzy o Płodowym Zespole Alkoholowym FAS”, w szkoleniach uczestniczyło: **274** uczniów z klas trzecich gimnazjum i ósmych szkoły podstawowej. Zajęcia prowadzone były w okresie od 01.03.2019 r. - 28.06.2019 r. oraz od 01.10.2019r. do 13.12.2019r. W szkoleniu nt. „Podstawy wiedzy o Płodowym Zespole Alkoholowym FAS” uczestniczyło 27 uczniów z SP nr 8, 42 uczniów z SP nr 12, 17 uczniów z SP nr 3, 71 uczniów z SP nr 12, 82 uczniów (6 klas gimnazjalnych) z Zespołu Szkół nr 4. Ponadto uczniowie objęci byli ankietą „na wejściu” i „ na wyjściu” badające przyrost wiedzy nt. FAS wśród uczniów objętych szkoleniami. Ankieta umożliwiła ocenę przyrostu wiedzy nt. Płodowego Zespołu Alkoholowego. Wyniki przeprowadzonej ankiety wskazują na prawie

100 % przyrost wiedzy nt. FAS. Opracowane ankiety zostały przekazane pedagogowi szkolnemu szkoły.

Wskaźnik: liczba uczniów 274

liczba zajęć 6 (15 godz.)

2.15. Organizacja zajęć wychowawczych o wartościach patriotycznych dla dzieci i młodzieży jako element profilaktyki uzależnień.

W 2019 r. udzielono wsparcia na realizowanie programów dotyczących wychowania patriotycznego i wychowania w duchu społeczeństwa obywatelskiego oraz podtrzymywania tradycji narodowych. Zostały podpisane umowy na realizację zadania publicznego z czterema organizacjami pozarządowymi: Związek Strzelecki „Strzelec”, Związek Harcerstwa Polskiego – Hufiec Tomaszów Maz., Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej „Batalion Tomaszów”, Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego „Zawisza”.

Wskaźnik: liczba osób – brak danych, liczba zajęć – 4.

2.16. Organizacja wypoczynku w okresie ferii zimowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

- 1) Wypoczynek zimowy w szkołach podstawowych odbył się pod hasłem „Porą zimową odpoczywaj z głową”. Jak co roku zajęcia odbywające się w ramach wypoczynku uwzględniały tematy związane z profilaktyką uzależnień, propagowaniem zdrowej aktywności fizycznej, alternatywnych form spędzania czasu wolnego wśród dzieci i młodzieży, a także z szeroko pojętym bezpieczeństwem podczas zimowych zabaw. Podczas spotkań i rozmów edukacyjnych z młodzieżą promowane były bezpieczne formy spędzania czasu wolnego oraz zachowania minimalizujące niebezpieczeństwa mogące zagrażać zdrowiu i życiu dzieci. Akcja wypoczynku zimowego „Porą zimową odpoczywaj z głową” w szkołach rozpoczęła się od 11 lutego i trwała do 22 lutego. Zimową opiekę nad dziećmi objęło 10 szkół z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1, Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 2, Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 4, Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 5, Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 6, Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 7, Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 8, Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 9, Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 10 oraz Szkoła Podstawowa nr 10. W feriach łącznie udział wzięło **1.076 dzieci**. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 13:00. Uczestnicy

półkolonii codziennie mieli zapewniony ciepły posiłek w postaci obiadu dofinansowanego przez Urząd Miasta w Tomaszowie Mazowieckim. Dzieciom, które kwalifikowały się do skorzystania ze wsparcia pomocy społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej sfinansował wyżywienie ze środków pochodzących z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W czasie zajęć uczestnicy wycieczki zimowego zapoznali się z tematyką prozdrowotną i profilaktyka uzależnień przedstawioną przez nauczycieli posiadających stosowne uprawnienia. Na dzieci czekało wiele atrakcji, gdyż zajęcia odbywały się nie tylko na terenie szkoły, ale również poza nią np. basenie w Szkole Podstawowej nr 12 i Szkole Podstawowej Nr 10, kręgielni, a także sali zabaw w Galerii Tomaszów. Największą atrakcją dla dzieci była jazda na łyżwach w Arenie Lodowej. Uczestnicy odwiedzili takie miejsca jak: Miejską Bibliotekę Publiczną Oddział dla Dzieci i Młodzieży, Muzeum oraz siedzibę Komendy Powiatowej Straży Pożarnej oraz Komendy Powiatowej Policji. Wycieczka zimowa sfinansowana była ze środków pochodzących z opłat pobieranych za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zadanie to realizowane było w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Osób Uzależnionych i ich Bliskich na 2019 rok. Wydatki związane z wyżywieniem uczestników wycieczki, wynagrodzeniem kierowników i wychowawców wyniosły **79.662,98zł**. Sfinansowano podczas ferii zimowych zajęcia na lodowisku w Arenie Lodowej w wysokości **4.168,80 zł**.

- 2) W ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego pt. „Organizacja wycieczki w okresie ferii zimowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego” przekazano 5 organizacjom pozarządowym łączną kwotę **38.000,00 zł**.

Tabela 5. Organizacja wycieczki w okresie ferii zimowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w organizacjach pozarządowych

lp.	nazwa organizacji	kwota wydatkowana (zł)	liczba osób
1.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka – Hufiec w Tomaszowie Mazowieckim	14.000,00	45

2.	Związek Strzelecki „STRZELEC” Organizacja Społeczno-Wychowawcza	5.900,00	15
3.	Fundacja Educator im. Ks. Stanisława Grada	11.600,00	6
4.	Klub „Nemo”	4.000,00	30
5.	Fundacja „N.S.J. – Rodzina”	2.500,00	30
6.	Razem	38.000,00	166

Źródło: Dane zebrane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Wskaźnik: liczba szkół 10

Liczba uczniów 1242

Wysokość środków finansowych 121.831,78

2.17. Organizacja wypoczynku w okresie wakacji z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

- 1) W dniach od 24 czerwca do 5 lipca 2019 roku zorganizowano w 6 szkołach wypoczynek letni pod hasłem „Wakacje z Europą w tle” dla 1108 dzieci z tomaszowskich szkół. Program realizowany w szkołach nawiązywał do tegorocznych wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz 15. rocznicy wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Wypoczynek uwzględniał tematykę prozdrowotną – promowanie zdrowego stylu życia poprzez aktywność fizyczną i zdrowe odżywianie, profilaktykę uzależnień, profilaktykę zagrożeń związanych z użytkowaniem Internetu, telefonów komórkowych, tabletów. Podczas spotkań i rozmów edukacyjnych z młodzieżą promowane były bezpieczne formy spędzania wolnego czasu oraz zachowania minimalizujące niebezpieczeństwa mogące zagrażać zdrowiu i życiu dzieci. Na dzieci czekało wiele atrakcji, gdyż zajęcia były prowadzone nie tylko w szkołach, ale także na świeżym powietrzu, basenach, kręgielni. Uczestnicy odwiedzili m. in. Arenę Lodową, Skansen Rzeki Pilicy, Rezerwat Niebieskich Źródeł, Groty Nagórzyckie, Muzeum, Miejską Bibliotekę Publiczną, Kino „Helios”, Park Bulwary, Komendę Powiatową Policji, Państwową Straż Pożarną. Uczniowie każdego dnia mieli zapewniony ciepły posiłek w postaci obiadu. Łącznie na wypoczynek wydano około **73.939,09 zł**. Sfinansowano podczas ferii zimowych zajęcia na lodowisku w Arenie Lodowej w wysokości **8.000,00 zł**.

- 2) W ramach otwartego konkursu ofert na organizację wypoczynku w okresie wakacji z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego udzielono wsparcia 6 organizacjom pozarządowym na łączną kwotę 140.000,00 zł.

Tabela 6. Organizacja wypoczynku w okresie wakacji z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w organizacjach pozarządowych.

lp.	nazwa organizacji	kwota wydatkowana (zł)	liczba osób
1.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Tomaszowie Mazowieckim	39.000,00	88
2.	Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka”	9.000,00	30
3.	Fundacja Educator im. Ks. Stanisława Grada	9.000,00	45
4.	Klub sportu, rekreacji, turystyki i pływania „NEMO”	14.000,00	50
5.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka – Hufiec ZHP Tomaszów Mazowiecki	19.000,00	35
6.	Fundacja „N.S.J. – Rodzina”	39.000,00	90
7.	Klub Sportowy Arena	21.000,00	20
7.	Razem	150.000,00	343

Źródło: Dane zebrane z Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim.

Wskaźnik: liczba szkół 6

Liczba uczniów 1451

Wysokość środków finansowych 232.062,77 zł

2.18. Program metodyczny pracy wychowawczej z młodzieżą z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Stowarzyszenie Abstynenckie AZYL otrzymało wsparcie w wysokości 20.000,00 zł na realizację programu metodycznego pracy wychowawczej z młodzieżą z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego. W ramach zadania w okresie od 01.02.2019 r. do 15.12.2019 r. przeprowadzono spotkania edukacyjno-profilaktyczne z młodzieżą, w czasie których

młodzież nabywała umiejętności interpersonalne, sprzyjające integracji grupowej, budowaniu relacji, bliskości i zaufania. Z grupą pracowano metodą społeczności terapeutycznej. Łącznie **40 spotkań**, liczba osób uczestniczących **10** osób. Prowadzone były warsztaty teatralne(40 spotkań) rozwijające umiejętności społeczne i aktorskie– spotkania przygotowujące profilaktyczny spektakl pt. „Pod powierzchnią”, który obejrzało około 1500 osób.

Wskaźniki: liczba godzin 40,liczba osób 10.

2.19. Realizacja projektów profilaktycznych dla młodzieży, w tym również wspieranie akcji organizowanych przez młodzież skierowanych do grup rówieśniczych.

Młodzieżowy zespół ds. ciężkich działający przy Stowarzyszeniu Abstynenckim Azyl wraz z reżyserem przygotował spektakl profilaktyczny pt. „Pod powierzchnią”, który został wystawiony grupom rówieśniczym. Zespół ten zaangażował się w pracach przygotowawczych akcji pn. „Dzień bez telefonu w tomaszowskich szkołach”.

Wskaźniki: liczba projektów - 2

2.20. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uzależnień – uczestnictwo w zajęciach kulturalnych i rekreacyjnych i innych.

- 1) Wypoczynek zimowy w 2019 r. zorganizowany został w:
 - Miejskim Centrum Kultury w zajęciach podczas ferii łącznie udział wzięło **125** dzieci. Na wyżywienie uczestników wypoczynku w Ośrodkach Kultury Gmina Miasto przekazała kwotę w wysokości **4.245,00 złotych**.
 - Miejskiej Bibliotece Publicznej Odział dla Dzieci i Młodzieży w okresie 11 lutego do 15 lutego 2019 roku zorganizowała zajęcia dla **25** dzieci. Na wyżywienie uczestników wypoczynku w Bibliotece Gmina Miasto przekazała kwotę w wysokości **375,00 złotych. Łączna kwota to 4.620 zł.**
- 2) Wypoczynek letni w 2019 r. odbył się w Miejskim Centrum Kultury, Miejskiej Bibliotece Publicznej, Powiatowym Centrum Animacji Społecznej.
 - W MBP zajęcia odbywały się od 01.07.2019r. – 05.07.2019r. W zajęciach uczestniczyła grupa **25** dzieci w wieku od 7 do 12 lat przez okres 5 dni. Biblioteka zorganizowała poczęstunek dla dzieci, który sfinansowała Gmina Miasto w wysokości **625,00zł**. Zajęcia w PCAS odbywały się w okresie 24.06.2019r. – 05.07.2019r. Wzięło

w nich udział **20** dzieci z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Gmina Miasto sfinansowała wynajem autokaru na cztery wycieczki oraz bilety wstępu do Sądów Klemensa dla 20 uczestników w kwocie **2.499,99zł**.

W MCK zajęcia prowadzone były od 24.06.2019r. do 31.08.2019r. w filiach Miejskiego Centrum Kultury. Zgodnie z porozumieniem łączna kwota dofinansowania przez Gminę Miasto na wyżywienie dla 150 dzieci uczestniczących w zajęciach wyniosła **15.080,00zł**. **Łączna kwota to 18.204,99 zł**.

Wskaźnik: wypoczynek zimowy - liczba szkół (placówek) 2, liczba uczniów 150, wysokość środków finansowych 4620zł

Wskaźnik: wypoczynek letni - liczba szkół (placówek) 3, liczba uczniów 195, wysokość środków finansowych 18204,99zł

2.21. Organizacja sportowych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z elementami profilaktyki uzależnień.

Podpisane zostały dwie umowy na wykonanie zadania publicznego pt. „Organizacja sportowych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z elementami profilaktyki uzależnień” przez Klub Sportowy Arena oraz Stowarzyszenie Abstynenckie AZYL.

Klub Sportowy Arena otrzymał dotację w wysokości **20.000,00zł**. Poprzez udział w zajęciach sportowych dzieci (średnio 20 dzieci) podnosiły swój poziom wyszkolenia sportowego. W związku z prowadzonymi zajęciami wzrosła również liczba członków-uczestników Klubu Sportowego. Dzięki zakupowi specjalistycznego sprzętu sportowego uczestnicy zajęć mogli poznać namiastkę profesjonalnego łyżwiarstwa szybkiego i wrotkarstwa. Zajęcia były organizowane średnio 3 razy w tygodniu. Po całym roku szkoleniowym uczestnicy powoli wkraczają w sport wyczynowy. 46 osób wystartowało w zawodach sportowych „Super talent 2019 II Edycja 21.12.2019r.” Raz w miesiącu prowadzone były spotkania celem przeprowadzenia wykładów o zagrożeniach jakie wywołują uzależnienia od używek takich jak alkohol, narkotyki, dopalacze oraz jak prowadzić profilaktykę takich uzależnień.

Stowarzyszenie Abstynenckie AZYL otrzymało **50.000,00zł** dotacji na realizację w/w zadania. Podstawowym celem było propagowanie wśród dzieci i młodzieży idei trzeźwości,

wyeliminowanie i zastąpienie pozytywnymi złych wzorców wyniesionych ze środowiska domowego, szkolnego a także osiedlowego, przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii, narastającej agresji poprzez motywowanie i zachęcanie dzieci i młodzieży do aktywności ruchowej oraz do uprawianie sportu. Zajęcia profilaktyczne odbywały się 3 do 4 razy w miesiącu. Zorganizowano 18 spotkań dla 12-18 dzieci w zajęciach sportowych z zawodnikami. Zawodnicy sekcji piłkarskiej KP RKS Lechia prowadzili pogadanki oraz zajęcia sportowe. Około 100 dzieci z rocznika 2013 uczestniczyło w turnieju sportowym.

Wskaźnik: liczba osób Arena 20 osób, Azyl 12-18 osób.

2.22. Finansowanie programów edukacyjnych skierowanych do rodziców i dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, a także dla nauczycieli.

W roku szkolnym 2018/2019 zrealizowano w szkołach następujące programy profilaktyczne:

Tabela 22. Programy profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi realizowane w roku szkolnym 2018/2019 w placówkach oświatowych.

placówka oświatowa	nazwa programu	liczba uczniów	liczba nauczycieli	liczba rodziców
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	„Trzymaj Formę”	179	3	25
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	„Podstawy wiedzy o FAS”	78	4	0
	„Uczniowska Akademia Trzeźwości”	66	4	0
	Warsztaty profilaktyczne KROKUS	70	3	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5	„Trzymaj formę”	120	40	100
	„Młodzież na rozdrożu”	60	0	0
	„Bieg po zdrowie”	80	0	0
	„Bądźmy poszukiwaczami autorytetu”	140	0	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6	„Młodzież na rozdrożu”	28	5	0
	„Aby nikt nie zginął”	281	4	0
	„Trzymaj formę”	Brak danych	Brak danych	Brak danych

	„Spójrz inaczej”	76	6	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7	zajęcia w ramach wychowania do życia w rodzinie	400	0	0
	„Dopalaczom mówimy STOP- wybieramy zdrowie”	20	1	15
	„Archipelag Skarbów”	280	12	40
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	„Wiosenny mam talent”	418	27	0
	Warsztaty profilaktyczne „Krokus”	94	6	0
	Podnoszenie świadomości pedagogicznej rodziców	0	2	31
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9	„Trzymaj formę”	232	36	40
	„Dopalaczom mówimy stop. Wybieramy zdrowie”	38	0	0
	„Bieg po zdrowie”	39	0	0
	„Archipelag Skarbów”	86	0	86
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10	„Archipelag Skarbów”	120	8	50
	„Celuj empatią w mowę nienawiści”	80	30	0
	„Laboratorium pasji i talentów” prowadzone przez fundację „Aby nikt nie zginął”	50	2	0
	„Młodzież na rozdrożu”	25	2	0
	„Uczniowska Akademia Trzeźwości”	60	4	0
Szkoła Podstawowa nr 10 im. Tomaszowskich Olimpijczyków	FAS – płodowy zespół alkoholowy	120	0	0
	„Aby nikt nie zginął”- „Laboratorium pasji i talentów”	235	0	0
	„Młodzieżowa Akademia Trzeźwości”	140	0	0
	„Łódź Ratunkowa”	230	0	0
	Spotkanie dotyczące ochrony dzieci przed współczesnymi zagrożeniami	0	0	40
	„Odpowiedzialność prawna nieletnich”	100	0	0

	Szkolenie KROKUS	75	0	0
	Szkolenie na temat zachowań destrukcyjnych i zagrożeń wśród dzieci i młodzieży	17	0	0
	„Młodzież na rozdrożu”	25	0	0
	„Aby nikt nie zginął”	198	0	0
	Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych	0	0	20
	„Pomarańczowa Linia”	Brak danych	Brak danych	Brak danych

Źródło: Dane zebrane z placówek oświatowych.

Wskaźnik: liczba programów 24.

2.23. Organizacja i finansowanie spektakli teatralnych z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.

- Dnia 25 stycznia 2019r. w Sali widowiskowej Miejskiego Centrum Kultury Filia „Tkacz” przy ul. Niebrowskiej 51 wystawiono spektakl profilaktyczny „Pod powierzchnią” w wykonaniu młodzieżowego Teatru ds. Ciężkich wraz z raperem Rafałem Chmielewskim. Opracowanie scenariusza i przygotowanie spektaklu profilaktycznego „Pod powierzchnią” przez pana Janusza Dziubałtowskiego
- Dnia 12 kwietnia 2019r. w Galerii Tomaszów odbył się występ profilaktyczny w formie rapu podczas podsumowania akcji „Legalne Wagary”;
- W dniu 10 maja 2019 roku w Sali widowiskowej Miejskiego Centrum Kultury Filia „Tkacz” przy ul. Niebrowskiej 51 wykonano 3 spektakle profilaktyczne „Pod powierzchnią” w wykonaniu młodzieży z Teatru ds. Ciężkich oraz przez pana Rafała Chmielewskiego.

Spektakl profilaktyczny „Pod powierzchnią” miał na celu uświadomienie dzieciom i młodzieży jakie skutki wywołuje zażywanie środków psychoaktywnych, czym jest uzależnienie od narkotyków i dopalaczy. Na występ zapraszani byli uczniowie z tomaszowskich szkół, dyrekcja i pedagodzy szkolni, przedstawiciele służb mundurowych,

pracownicy socjalni. Niejednokrotnie po spektaklu uczestnicy debatowali na temat zażywania substancji szkodliwych oraz profilaktyki uzależnień. Gościnnie występował raper Rafał Chmielewski, który zaprezentował kilka swoich autorskich tekstów, opowiadający o swoim uzależnieniu i wychodzeniu z nałogu. Spektakl obejrzało około 1500 osób.

Wskaźnik: liczba spektakli: 5, liczba osób ok. 300.

2.24. Organizowanie i finansowanie szkoleń, konferencji dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli, grup zawodowych oraz specjalistów zajmujących się problemem uzależnień.

- Dnia 31 stycznia 2019r. odbyło się szkolenie dla MKRPA odnośnie :
 - Informacji o funkcjonowaniu i podstawach prawnych GKRPA;
 - Prowadzenia rozmowy z osobą uzależnioną, motywowanie do podjęcia leczenia;
 - Współpracy z zespołem interdyscyplinarnym;
 - Procedury „Niebieskiej Karty”;
 - Obowiązków GKRPA w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.
- Dnia 15 maja 2019r. w Sali Urzędu Miasta miały miejsce warsztaty z programu informacyjno-konsultacyjnego „Pomarańczowa Linia” dla MKRPA, członków stowarzyszeń abstynenckich, przedstawicieli władz. Uczestniczyło **26** osób.
- 13 marca 2019r. odbyło się spotkanie w szkole z **35** rodzicami, przeprowadzono **27** rozmów indywidualnych z rodzicami. „Pomarańczowa Linia” jest formą regularnego kontaktu z rodzicami dzieci pijących i nie tylko, w celu przekazania im niezbędnej wiedzy na temat uzależnień oraz pomoc w radzeniu sobie z tym problemem.
- W kwietniu przeprowadzono szkolenie dla kadry pedagogicznej pn. „Rozwój talentów dzieci i młodzieży”, mającego na celu przygotowanie nauczycieli do przeprowadzania zajęć profilaktycznych dla uczniów. Szkolenie przeprowadzone przez firmę KROKUS.
- 11 kwietnia 2019r. odbyło się szkolenie na temat nowych wzorów ofert i sprawozdań z wykonania zadania publicznego dla organizacji pozarządowych realizujących zadania w ramach Miejskiego Programu.
- Dnia 4 listopada 2019r. odbyła się konferencja szkoleniowa STOP! UZALEŻNIENIOM w formie Moderowanej Sesji Problemowej, której głównym celem było wspólne wypracowanie najważniejszych założeń do Miejskiego Programu. W konferencji wzięły udział **34** osoby. Spotkanie trwało 5h.

- Dnia 15 listopada 2019r. odbyło się szkolenie dla MKRPA z zakresu ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wskaźnik: liczba szkoleń 7, liczba uczestników średnio 231 osoby.

2.25. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych (m.in. ulotek, broszur, plakatów) oraz gadżetów z profilaktycznymi treściami edukacyjnymi, dotyczącymi problematyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i bezpieczeństwa.

- Zakupiono 4 aktualizacje „Teczki gotowych materiałów, programów i profilaktyki uzależnień dla GKRPA” oraz dostęp do portalu www.profilaktykauzalezniem.pl.
- Wykonanie projektu i druku plakatów w ilości 50 sztuk w związku z przeprowadzeniem akcji ph. „Dzień bez telefonu” w tomaszowskich szkołach;
- Zakup pakietu materiałów promocyjnych kampanii „Postaw na rodzinę”;
- Zakup komiksu „KAC” w związku z akcją społeczną „Alkohol Drogą Donikąd” – 2100 szt.

Wskaźnik: ilość materiałów 2850 szt.

2.26. Prenumerata i zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji na temat problematyki uzależnień.

Zakupiono dwa miesięczniki „Remedium” (168 szt.) i „Wychowawca” (144 szt.), które zostały przekazane do szkół podstawowych i gimnazjalnych. Tematyka czasopism dotyczyła profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia. Zakup wykorzystany jako materiał edukacyjny (312 szt.);

Wskaźnik: ilość materiałów 456 szt.

2.27. Działania informacyjne w zakresie problematyki uzależnień i przeciwdziałaniu przemocy poprzez rozpowszechnianie informacji o miejscach pomocy i ich ofertach (druk biuletynu, plakaty, ulotki, prowadzenie interaktywnego systemu informacji i inne).

- Zakup 4 aktualizacji „Teczka procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zasady funkcjonowania asystentów rodziny, grup roboczych i zespołów interdyscyplinarnych” dla zespołów interdyscyplinarnych. Przekazano do MOPS.

Zakup wykorzystany był jako materiał informacyjno-edukacyjny w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

- Wykonanie projektu i druk materiałów informacyjnych z zakresu danych teleadresowych o możliwości uzyskania pomocy (ulotki – 800szt., wizytówki – 1000szt. , broszurki informacyjne- 1000 szt.)

Wskaźnik: brak porad

2.28. Działania związane z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców.

W 2019 roku nie sfinansowano działań z zakresu przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.

2.29. Realizacja projektów aktywizujących mieszkańców z terenu rewitalizacji miasta Tomaszowa Mazowieckiego ujętych w Programie rewitalizacji dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2016-2020.

Brak realizacji projektów.

2.30. Finansowanie programów rekomendowanych skierowanych do uczniów, rodziców, nauczycieli.

- Przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych w dniach 17-18.01.2019r. w Szkole Podstawowej nr 8 przez Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii na temat:
- „Hejt”, „Kto mieczem wojuje”, „E-szkodliwe, czyli o E-papierosach”, „Smartfon – przyjaciel czy wróg”. „Komunikacja w grupie”.
- Przeprowadzenie 9 edycji warsztatów profilaktyczno-terapeutycznych z zakresu profilaktyki uzależnień dla uczniów szkół podstawowych przez firmę KROKUS;
- Realizacja programu profilaktyki zintegrowanej „Archipeląg Skarbów” dla młodzieży klas 7 i 8 z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 w Tomaszowie Mazowieckim w Sali widowiskowej Włókniarz (17 i 18 stycznia 2019r.); szkolenie dla rodziców uczniów klas 7 i 8 (24 stycznia 2019r.);
- Realizacja programu profilaktyki zintegrowanej „Archipeląg Skarbów” dla młodzieży klas 7 i 8 z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7 w Tomaszowie Mazowieckim; 28 lutego 2019r. szkolenie dla rodziców uczniów klas 7 i 8; sporządzenie diagnozy zachowań ryzykownych młodzieży i pozytywnego potencjału dla klas 7 i 8.
- Przeprowadzenie 29 edycji warsztatów profilaktyczno-terapeutycznych, 8 edycji szkoleń dla rodziców z zakresu przeciwdziałania zachowaniom suicydalnym i depresji

wśród uczniów szkół podstawowych oraz diagnozę zagrożeń szkolnych dla klas biorących udział w projekcie.

Wskaźnik: liczba osób , liczba programów 5.

2.31. Przeprowadzenie analizy, badania i diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych.

Diagnoza ryzykownych zachowań wśród młodzieży została przeprowadzona w lutym 2019 roku przez Instytut Profilaktyki Zintegrowanej. W badaniu ankietowym wzięli udział uczniowie klas VII i VIII Szkoły Podstawowej nr 11 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 7 w Tomaszowie Mazowieckim. Łącznie w badaniach uczestniczyło 78 uczniów (45 dziewcząt, 33 chłopców). Badania te posłużyły do opracowania szczegółowej diagnozy dotyczącej pozytywnego potencjału oraz nasilenia zachowań ryzykownych i problemowych młodzieży, intencji tych zachowań, przekonań, postaw i wiedzy.

*Wskaźnik: liczba dokumentów - 1 **diagnoza***

2.32. Montaż urządzeń zabawowych i rekreacyjnych na terenie zdegradowanym przy granicy obszaru rewitalizowanego.

W 2019 roku nie wydatkowano pieniędzy na montaż urządzeń zabawowych i rekreacyjnych na terenie miasta.

Wskaźnik: 0

2.33. Prowadzenie ogrzewalni dla bezdomnych osób uzależnionych.

Zawarto umowy z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta na zadanie pn. „Prowadzenie ogrzewalni dla bezdomnych osób uzależnionych”. Pierwsza umowa w wysokości **37.000,00 zł** obejmowała prowadzenie ogrzewalni w okresie 01.01.2019r. – 07.04. 2019r. Ogrzewalnia zapewniła schronienie **60** osobom bezdomnym w tym **3** kobietom. Zabezpieczyła podstawowe potrzeby bytowe dla osób bezdomnych (gorący napój, kąpiel, odzież, obuwie). W ogrzewalni zapewniona była doraźna pomoc przed medyczna, medyczna i sanitarna. Zapobiegła wyziębieniu organizmu osób bezdomnych, skutkującym utratą zdrowia i zminimalizowanie zagrożenia zamarznięcia poprzez interwencje przez Policję i Straż Miejską. Ogrzewalnia zwiększyła liczbę osób bezdomnych objętych wsparciem systemowym, podjęto działania z zakresu przeciwdziałaniu uzależnieniom i patologiom społecznym. Duża grupa zaprzestała spożywania alkoholu.

Druga umowa na kwotę **24.000,00zł**dotyczyła okresu 01.11.2019r. – 31.12.2019r. Ogrzewalnia w tym okresie zapewniła schronienie **36** osobom w tym **5** kobietom. W listopadzie 19 osobom, w grudniu – 27 osobom.

Wszystkim zgłaszającym przekazana została informacja o dostępnych formach pomocy dla osób bezdomnych. Beneficjentów motywowano do zmiany w zakresie prowadzonego trybu życia i podjęcia aktywności na rzecz poprawy swojej sytuacji.

Wskaźniki: liczba osób 96.

Zadanie 3: Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

3.1. Świadczenie usług polegających na przeprowadzeniu badania i sporządzeniu wspólnej opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Podpisano umowy z biegłymi sądowymi lekarzem psychiatrą i psychologiem w zakresie przeprowadzenia badania i sporządzenia wspólnej opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Łącznie w okresie sprawozdawczym wydano **72** opinie. Wydatkowano na to zadanie **14.400,00 zł**.

Wskaźnik: liczba wydanych opinii 72

3.2. Prowadzenie punktu pomocy i poradnictwa psychologicznego dla osób uzależnionych od hazardu.

Abstynenckie Stowarzyszenie Klubu Wzajemnej Pomocy ALA prowadziło punkt pomocy i poradnictwa psychologicznego mający na celu niesienie pomocy osobom uzależnionym i ich bliskich, mających problem z nałogowym graniem a także alkoholem. Dzięki działaniu tego punktu osoby uzależnione od hazardu i alkoholu skorzystały ze spotkań indywidualnych, które pomogły im w stworzeniu sobie tożsamości osoby uzależnionej. Podczas spotkań prowadzonych przez psychologa osoby uzależnione otrzymały wiele wsparcia i zrozumienia dla ich problemu. Punkt działał raz w tygodniu i średnio udzielano porad dla 5 osób w tygodniu.

W stowarzyszeniu w punkcie pomocy i poradnictwa dla DDA oraz małżeństw. Zajęcia te odbywały się dla osób, które dostrzegały, że ich trudności w życiu codziennym związane są z problemem alkoholowym w ich domu rodzinnym. Ich celem była nauka radzenia sobie z emocjami i codziennymi trudnościami. Pomoc w zrozumieniu własnych problemów emocjonalnych i źródła ich pochodzenia, co pozwoliło na prawidłowe funkcjonowanie w dorosłym życiu. Punkt działał raz w miesiącu, udział wzięło 60 osób.

Wskaźnik: liczba porad 300.

3.3. Działanie systemu wsparcia dla rodziców dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS).

Podpisano umowę z psychologiem na prowadzenie doradztwa dla rodziców i opiekunów prawnych z zakresu FAS i FASD. Dyżury pełnione były w siedzibie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy ul. św. Antoniego 55 w okresie od 01.03.2019 r. do 28.06.2019 r. oraz od 01.10.2019 r. do 13.12.2019 r. w wymiarze 3 godzin dwa razy w miesiącu. Odbyło się 13 dyżurów. Dyżury obejmowały konsultację z opiekunami, z psychologiem PCPR, pracę z dziećmi z zespołem FAS, udzielanie informacji nt. FAS i FASD, objawów możliwości zapobiegania, zmniejszenia skutków poprzez terapię, informacji nt. sposobu pracy i postępowania pracy z dziećmi z zespołem FAS i FASD, omówienie problemów wynikających z zaburzonej sytuacji rodzinnej spowodowanej alkoholem, niewydolnością wychowawczą, czy niezgodnym pożyciem małżonków, problemów szkolnych – sytuacji dydaktycznej, wychowawczej i stresu szkolnego.

Wskaźnik: sprawozdanie 1.

3.4. Wsparcie miejskiego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez przeprowadzenie szkoleń, konferencji oraz opracowywanie i wydawanie publikacji, ulotek.

- Wsparciem osób dotkniętych przemocą w rodzinie zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny funkcjonujący przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach zadania prowadzone były następujące działania:

1. działania interwencyjne podejmowane przez zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie i grupy robocze powołanie przez Zespół

Interdyscyplinarny (wizyty w środowisku w związku ze sporządzeniem Niebieskich Kart, przeprowadzenie interwencji, pisma i wnioski do Sądu, Prokuratury, Policji);

2. odseparowanie osoby doznającej przemocy poprzez zapewnienie schronienia w mieszkaniu chronionym, ośrodkach dla ofiar przemocy, domu samotnej matki);
 3. wsparcie psychologiczne w miejscu zdarzenia;
 4. pomoc materialna w ramach MOPS;
 5. podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa oraz upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie;
 6. edukacja szkolna dzieci i młodzieży – pogadanki i warsztaty;
 7. zamieszczanie informacji dotyczących przemocy domowej na stronach internetowych.
- Dnia 14 maja 2019r. zorganizowano szkolenie warsztatowe dla zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych pn. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w praktyce – aktualne przepisy, najnowsze orzecznictwo, wytyczne NIK”. W szkoleniu uczestniczyły **33** osoby.

Wskaźnik: liczba działań 8

3.5. Profilaktyka i działania ograniczające zachowania ryzykowne skierowane do dzieci i młodzieży.

- Realizacja programu profilaktyki zintegrowanej „Archipelag Skarbów” dla młodzieży klas 7 i 8 z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 w Tomaszowie Mazowieckim w Sali widowiskowej Włókniarz (17 i 18 stycznia 2019r.); szkolenie dla rodziców uczniów klas 7 i 8 (24 stycznia 2019r.). W programie uczestniczyło 65 dzieci.

- Realizacja programu profilaktyki zintegrowanej „Archipelag Skarbów” dla młodzieży klas 7 i 8 z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7 w Tomaszowie Mazowieckim; 28 lutego 2019r. szkolenie dla rodziców uczniów klas 7 i 8; sporządzenie diagnozy zachowań ryzykownych młodzieży i pozytywnego potencjału dla klas 7 i 8. W programie uczestniczyło 78 dzieci.

Wskaźnik: liczba osób 143.

3.6. Prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej.

Grupa wsparcia dla ofiar przemocy prowadzona była również w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej (ilość przeprowadzonych konsultacji profilaktyczno-doradczych wносиła **203**).

Wskaźnik: liczba godzin 27.

3.7. Finansowanie zatrudnienia specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym oraz osobom doświadczającym przemocy oraz ich bliskim.

Punkt konsultacyjny dla sprawców i ofiar przemocy prowadzony był przez przedstawiciela Stowarzyszenia Abstynenckiego „Azyl”, który był członkiem Miejskiej Grupy Interdyscyplinarnej. Z pomocy punktu skorzystało **12** osób, u których istniało podejrzenie o stosowaniu przemocy oraz **15** osób co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą. Każda z rozmów trwała około 1 godziny. Podczas rozmów (27h) osoby były informowane o ich prawach oraz kierowane na terapię dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych.

Wskaźnik: liczba osób 27

3.8. Prowadzenie działań związanych z pracą socjalną oraz pomocą psychologiczną i prawną na rzecz rodzin i osób zagrożonych alkoholizmem przemocą fizyczną i psychiczną i innymi patologiami społecznymi.

Na podstawie Porozumienia z dnia 28 lutego 2019r. w sprawie wspólnego wykonywania zadań z zakresu pomocy rodzinie w 2019 roku zawartego pomiędzy Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki a Powiatem Tomaszowskim miasto partycypowało finansowo w kosztach pracy socjalnej oraz pomocy psychospołecznej i prawnej wykonywanej przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Mazowieckim prowadzony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Mazowieckim na rzecz osób i rodzin dotkniętych lub zagrożonych alkoholizmem, przemocą fizyczną i psychiczną oraz innymi formami patologii społecznej. Otrzymane środki finansowe w wysokości **15.000,00 zł.** na dofinansowanie kosztów pracy socjalnej oraz pomocy psychospołecznej i prawnej wykonywanej w 2019r. przez OIK. W 2019 roku z pomocy Ośrodka skorzystało **2101** mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego, w tym 1394 razy korzystali z usług psychologa, 404 razy z usług radcy prawnego, 193 razy z usług pedagoga, 74 razy z usług specjalisty ds. uzależnień, 36 razy z usług prawnika socjalnego.

Zadanie 4: Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku napojów alkoholowych

4.1. Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców alkoholu.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach wykonywania kontroli sklepów oraz lokali gastronomicznych przeprowadzała szkolenia dla osób zatrudnionych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych. W 2019 roku odbyło się **115** takich szkoleń.

Wskaźnik: liczba szkoleń 115.

4.2. Kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów Alkoholowych.

Kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeprowadził zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zespół pracował w czteroosobowym składzie. Wszystkie kontrole poprzedzone były wysłaniem powiadomień do przedsiębiorców. Wykonywane były na podstawie imiennych upoważnień wydawanych przez Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego – każdorazowo i odrębnie dla każdego kontrolowanego punktu. Ponadto zespół kontrolny oprócz przeprowadzonych kontroli przeprowadzał szkolenia personelu punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych

Ogółem wykonano:

- ❖ kontrolę **70** sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych;
- ❖ kontrolę **19** lokali gastronomicznych, w których podawany jest alkohol, hurtowni;

Wskaźnik: liczba kontroli 89.

4.3. Podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach.

W 2019 roku nie podejmowano żadnych interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach.

Wskaźnik: 0

Zadanie 5: Wydatki związane z realizacją zadań przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

5.1 Współpraca przy tworzeniu projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich.

Dnia 4 listopada 2019 roku w Sali Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim odbyła się konferencja szkoleniowa STOP! UZALEZNIENIOM prowadzona przez Fundację Aby nikt nie zginął. Tegoroczna konferencja odbyła się w formie Moderowanej Sesji Problemowej, której głównym celem było wspólne wypracowanie najważniejszych założeń do programów profilaktyki uzależnień na 2020 rok. Do udziału w konferencji zostali zaproszeni przedstawiciele władz, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacji pozarządowych, szkół, rodziców i młodzieży z terenu Tomaszowa Mazowieckiego. Spotkanie trwało 5 h. Wspólnie wypracowane zostały propozycje zdań do zrealizowania w przyszłym roku w Miejskim Programie. Praca metodą burzy mózgów oraz praca w grupach pozwala na poszukiwanie innowacyjnych pomysłów oraz rozwiązań, a także opracowanie wspólnie kompleksowych rozwiązań problemów.

Wskaźnik: liczba szkoleń 1.

5.2 Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy, związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

Do podstawowych zadań zrealizowanych przez Komisję należą:

- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;

- wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowanie postawy zdrowego stylu życia;
- prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych;
- inicjowanie przedsięwzięć w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez współpracę z instytucjami administracji publicznej oraz organizacjami społecznymi;
- realizacja zdań ujętych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu;
- wzywanie na rozmowy motywacyjne osoby co do których wpłynęło zgłoszenie motywując je do podjęcia leczenia odwykowego celem zaprzestania picia alkoholu;
- kierowanie osób do badania przez biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu odwykowego;
- przygotowywanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym mającym na celu poddania się przymusowemu leczeniu;
- składanie wniosków o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim.

Wskaźnik: liczba inicjatyw 10.

5.3 Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego zostało złożonych 49 wniosków.

Wskaźnik: liczba złożonych wniosków do sądu 49.

5.4 Przeprowadzenie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami mającymi problem alkoholowy i ich bliskich.

Zespół ds. orzekania i motywowania działając w ramach Komisji odbył 96 posiedzeń. Na posiedzenia Zespołu zapraszano osoby zgłoszone do postępowania celem odbycia rozmów motywujących do leczenia odwykowego. Zapraszano także członków ich rodzin,

pracowników socjalnych oraz kuratorów w charakterze świadków. Przeprowadzono z osobami nadużywającymi alkoholu i ich bliskimi **784** rozmowy.

Wskaźnik: liczba osób 784.

5.5 Współdziałanie z organami samorządu i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie.

- Wizyty Zespołu Profilaktycznego w Domach Pomocy Społecznej; spotkania z kierownictwem i pracownikami;
- Spotkanie z Komisją Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Rady Powiatu Tomaszowskiego;
- rozpatrywanie wniosków od instytucji takich jak Prokuratura Rejonowa, Komenda Powiatowa Policji, MOPS, DPS, Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim;
- ścisła współpraca z Wydziałem Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta;
- współpraca ze stowarzyszeniami abstynenckimi, szkołami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Ośrodkiem Rehabilitacji Dzieci i Osób Niepełnosprawnych.

Wskaźnik: liczba działań 5.

5.6 Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego poprzedzających wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Wykonany 25 opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego.

Wskaźnik: liczba opinii 25.

5.7 Dokonywanie oględzin punktów sprzedaży alkoholu celem wydania opinii poprzedzających podjęcie decyzji o wydaniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wykonano **25** pomiarów i oględzin usytuowania nowych punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Wskaźnik: liczba oględzin 25.

5.8 Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Wykonano **89** kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym **70** sklepów i **19** lokali gastronomicznych.

Wskaźnik: liczba kontroli 89.

5.9 Wszczywanie procedury „Niebieskiej Kart”.

Liczba założonych Niebieskich Kart przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynosiła **0**.

Wskaźnik: liczba Niebieskich Kart 0.

5.10. Udział w pracach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupach roboczych powołanych zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu ds. Orzekania i Motywowania podczas odbywanych rozmów z osobami uzależnionym i członkami ich rodzin zwracali uwagę na problem występowania przemocy w rodzinie. Członkowie MKRPA uczestniczyli w **153** posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, działającego przy MOPS w Tomaszowie Mazowieckim.

Wskaźnik: liczba grup roboczych 153.

5.11. Wydatki związane z siedzibą i wynagrodzeniem członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wydatkowano kwotę **167.374,56 zł** na wynagrodzenia dla członków MKRPA, zakup materiałów biurowych, pokryto koszty zakupu usług telekomunikacyjnych i internetowych na potrzeby działalności MKRPA w siedzibie przy ul. Św. Antoniego 55, w związku z prowadzeniem procedury zobowiązania do leczenia odwykowego przez MKRPA zakupiono znaczki sądowe, koszty biegłych sądowych psychiatry i psychologa wyznaczonych przez Sąd Rejonowy w celu wydania opinii biegłych.

Wskaźnik: kwota środków finansowych 167.374,56 zł.

Środki przekazane organizacjom pozarządowych na wsparcie i powierzenie realizacji zadań publicznych w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Integracji Społecznej Osób Uzależnionych i Ich Bliskich na rok 2019.

Tytuł zadania	Nazwa organizacji pozarządowej	Kwota przekazanej dotacji
Prowadzenie ogrzewalni dla bezdomnych osób uzależnionych	Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta	60.438,90 zł
Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją osób uzależnionych i ich bliskich	Abstynenckie Stowarzyszenie Klubu Wzajemnej Pomocy ALA	109.000,00 zł
	Stowarzyszenie Abstynenckie AZYL	140.000,00 zł
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	73.000,00 zł
	Kościół Chrystusowy Społeczność Chrześcijańska TOMY	43.000,00 zł
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej	Stowarzyszenie Rodzin Dzieci i Osób Niepełnosprawnych	33.150,00 zł
	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka – Hufiec w Tomaszowie Mazowieckim	33.150,00 zł
Superwizja grupowa dla nauczycieli, pedagogów i wychowawców jako skuteczna metoda profilaktyki uzależnień	Fundacja „Aby nikt nie zginął”	7.000,00 zł
Organizacja wypoczynku w okresie ferii zimowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego	Fundacja EDUCATOR im. Ks. Stanisława Grada	11.600,00 zł
	Klub sportu, rekreacji, turystyki i pływania „NEMO”	4.000,00 zł
	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka – Hufiec w Tomaszowie Mazowieckim	14.000,00 zł

	Związek Strzelecki "STRZELEC" Organizacją Społeczno- Wychowawczą	5.900,00 zł
	Fundacja „N.S.J.- Rodzina”	2.500,00 zł
Działania edukacyjne dla rodziców w celu rozwijania umiejętności wychowawczych	Kościół Chrystusowy Społeczność Chrześcijańska TOMY	13.000,00 zł
Program metodyczny pracy wychowawczej z młodzieżą z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego	Abstynenckie Stowarzyszenie „AZYL”	20.000,00 zł
Organizacja wypoczynku w okresie wakacji z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży szkolnej z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	39.000,00 zł
	Fundacja „N.S.J.- Rodzina”	39.000,00 zł
	Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka”	9.000,00 zł
	Fundacja EDUCATOR im. Ks. Stanisława Grada	9.000,00 zł
	Klub sportu, rekreacji, turystyki i pływania „NEMO”	14.000,00 zł
	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka – Hufiec ZHP Tomaszów Maz.	19.000,00 zł
	Klub Sportowy Arena	21.000,00 zł
Upowszechnianie sportu dzieci i młodzieży – upowszechnianie sportów zimowych	Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka”	20.000,00 zł
	Klub Sportowy „Jedynka”	10.000,00 zł
Organizacja sportowych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z elementami profilaktyki uzależnień	Stowarzyszenie Abstynenckie AZYL	50.000,00 zł
	Klub Sportowy „Arena”	20.000,00 zł
	RAZEM:	819.738,90 zł

Załącznik Nr 2

Realizacja planu dochodów z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przychodów i wydatków na realizację zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zwalczania narkomanii za 2019 r.							
Dział	Rozdział	Paragraf	Pozycja	WYSZCZEGÓLNIENIE	Plan po zmianach	Wykonanie	%
				I.DOCHODY	1 449 453,08	1 458 449,58	100,62%
1				OCHRONA ZDROWIA			
	85154			Przeciwdziałanie alkoholizmowi	1 449 453,08	1 458 449,58	100,62%
				Wpływy z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu	1 436 565,58	1 447 140,64	100,74%
				Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji wraz z odsetkami	12 887,50	11 308,94	87,75%
				II. WYDATKI			
				II.A. WYDATKI BIEŻĄCE w tym:	1 649 589,57	1 536 188,45	93,13%
851				OCHRONA ZDROWIA	774 589,57	589 866,77	73,99%
	85153			Zwalczanie narkomanii	28 000,00	10 353,85	36,98%
				Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży	28 000,00	10 353,85	36,98%
	85154			Przeciwdziałanie alkoholizmowi	740 184,60	554 957,98	74,98%
				1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych	40 000,00	30 498,19	76,25%
				2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie uzależnieniom, w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz zwiększenie integracji społecznej osób uzależnionych i ich bliskich	479 149,57	424 577,95	88,61%
				3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	40 000,00	38 645,00	96,61%
				4. Podejmowanie działań zapobiegających naruszenia prawa na rynku napojów alkoholowych	20 000,00	0,00	0,00%

			5. Wydatki związane z realizacją zadań przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	167 440,00	167 374,56	99,96%
			DOTACJE DLA JEDNOSTEK SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH	15 000,00	15 000,00	100,00%
851			OCHRONA ZDROWIA	15 000,00	15 000,00	100,00%
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	15 000,00	15 000,00	100,00%
			Prowadzenie działań związanych z pracą socjalną oraz pomocą psychologiczną i prawną na rzecz rodzin i osób zagrożonych alkoholizmem, przemocą fizyczną i psychiczną oraz innymi patologiami społecznymi	15 000,00	15 000,00	100,00%
			DOTACJE DLA JEDNOSTEK SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH	860 000,00	849 738,90	98,81%
851			OCHRONA ZDROWIA	860 000,00	849 738,90	98,81%
	85153		Zwalczanie narkomanii	40 000,00	30 000,00	75,00%
			Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.	40 000,00	30 000,00	75,00%
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	820 000,00	819 738,90	99,97%
			Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie uzależnieniom w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz zwiększenie integracji społecznej osób uzależnionych i ich bliskich.	820 000,00	819 738,90	99,97%